

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.**
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Országos sörárpavásár.

Az OMGE., ugys mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja a Borsod és Pozsony vármegyei gazd. egyesületekkel, a miskolci és pozsonyi ipar- és kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével, — függetlenül a Budapesten rendezendő sörárpakiállítás és vásártól — 1898 évi augusztus havában **Pozsonyban és Miskolczon országos sörárpavásárokat** rendez.

A vásárok a következő napokon tartanak meg: **Miskolczon augusztus hó 25-én,** d. e. 9—d. u. 1 óráig, **Pozsonyban augusztus hó 28-án,** d. e. 10—d. u. 2 óráig.

E vásárok valamelyikén résztvenni óhajtó eladók, az illető gazdasági egyesület (pozsonyi vagy borsodi) titkári hivatalába eladó sörárpájából faj és minőségként 5 kg. mintát tartozik *legkésőbb augusztus hó 22-ig* beküldeni.

A vásár teljesen szabad. Árúját tetszése szerint kiki maga, vagy bármely megbízottja által eladhatja, mint hivatalos közvetítő azonban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte szerepel.

A vásárok iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt és bejelentési ivatek küld, ugy a pozsonymegyei, mint a borsodvármegyei gazd. egyesület titkári hivatala.

A rendező bizottság.

Tejértékesítés és tejtermelők egyesülete.

A f. év tavaszán megalakult „Tejtermelők Egyesülete” megállapodásra jutott a Központi Tejesarnokkal, hogy szeptember hó 15-16-17 október hó 15-ig mindazon termelők tejt, kik tejtüket megfelelő áron elhelyezni nem képesek s a tejet elhelyezés céljából a tejtermelők egyesületénél bejelentik, fixirozott feltételek mellett átveszi. Az átvételi feltételek és árak rendkívüli kedvezőek; az október hó 15-én tul elhelyezni kívánt tej mely feltételek mellett való

átvétele külön megállapodás tárgyát fogja képezni. Az átvételi feltételek s az árak meg tudhatók az egyesület ügyvezetésénél, Bpest, Köztelek, Üllői-út 25. *Azon tejtermelő gazdáink, kik tehát tejtüket elhelyezni nem képesek, vegyék igénybe a Tejtermelők Egyesületének közvetítését.*

Országos központi hitelszövetkezet megalakulása.

Az a csendes, de eredményes működés, a melyet a kötelékbe tartozó Károlyi-féle hitelszövetkezetek évek hossza során át kifejtettek, nyilvánvalóvá tette, hogy a szövetkezetek üdvös működése Magyarországon is érvényesíthető és hogy hazánkban is megvan a kisebb existenciák között az az egészséges alap, amelyre a gazdasági válság nyomásztó viszonyai enyhítésére az önszegély működését alapítani lehet. A kötelékbe tartozó szövetkezeteknek eredményes működése irányította a gazdaságközönségnek figyelmét leginkább arra, hogy a szövetkezetek minél nagyobb mértékű felkarolásával és elterjesztésével igyekezzenek segíteni a kisebb birtokosok hiteligenyein. Ennek a figyelemnek és felkarolásnak a hatása naponkint jelentkezett, a sajtóban, a társadalmi szervezetekben, különösen a gazdasági egyesületekben mind hangosabban követelvén azt, hogy a hitelszövetkezetek működésének kiterjesztése céljából az állam a maga részéről a szükséges eszközök megteremtésével a társadalomnak segélyre legyen. Ez az állami segítség, ha sok idő multán is, de végül a törvényhozás által mégis biztosított, a midőn a folyó év tavaszán az 1898. évi „a gazdasági és ipari szövetkezetekről”

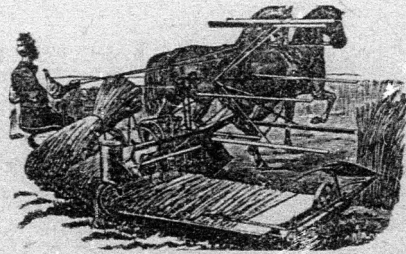
szóló XXIII. t.-cikket a kormány a képviselőháznak benyújtotta és azt a törvényhozás minden tényezője magaévé téve, a folyó év július hó végén érvénybe lépett.

Bizonyos az, hogy ezen említett törvényezikk abból a szempontból, hogy a társadalom faktorainak közreműködése sok tekintetben korlátozva van azáltal, hogy az állami beavatkozás nagy mértékben kiterjesztett, a mezőgazdasági körökben jogos aggodalmakat keltett. Azonban tekintetbe véve azt a körülményt, hogy az állam az ezen törvény alapján alakuló hitelszövetkezeteknek nemcsak különböző kedvezményt adott, hanem mindjárt kezdetben jelentékeny alaptőkét is biztosított, a szövetkezetek életbeléptetését azonnal lehetővé tette. És így bár e szövetkezetek működése tulságos mértékben függővé van téve az állami hatalom beavatkozásától, és az új törvény által életre keltett hitelszövetkezetek önszegélyi és társadalmi jellege meglehetősen elhomályosult, a szövetkezetek keletkezésének könnyű lehetősége, ezek ellenőrzésének hatályossága, működésének irányítása és biztos vezethetése oly előnyök, amelyeket az említett hátrányokkal szemben a magunk részéről nagyobbaknak tartunk.

Köztudomásu, hogy a törvény a községi hitelszövetkezetek összefoglalására, ellenőrzésére, működésük irányítására és hiteligenyeinek kielégítésére egy szövetkezeti országos központ alakítását rendel el, amelynek tagjai, mint alapítók mindazok lehetnek, akik a törvényben előirt 1000 korona alapítványi üzletrészt jegyeznek. Maga az állam a törvény erejéből kifolyólag a központi hitelszö-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám Váci-körút sarok.

ADRIANCE PLATT & Co. NEW-YORKI
világhírű gépgyárosok:
kizárólagos képviselőisége
Fűkaszáló,
Marokrakó arató és
Kéveköttő aratógépeire.
Kitűnő magyar bizonyítványok.

A cséplési idényre úgy
bel- mint külföldi kőszenekeket,
továbbá
oliva-, repce-, ásvány gépkenő olajakat;
jutta- s kender gabonás zsákokat;
kazal- és géptakaró vízhatlan ponyvákat
a legkitűnőbb minőségben, legjutányosabb árban **ajánlunk.**

Késések elkerülése végett kérjük a megrendeléseket már most előjegyeztetni.

Mai számunk 20 oldal.

vetkezet részére egy millió korona üzlet-részt adományoz, ezzel biztosítván egy-részt a központi hitelszövetkezet azonnali megalakulását, másrészt a jogot arra, hogy az állami hatalom ezen szövetkezeti központ ügyeinek vezetésére döntő befolyást nyerjen. De éppen azért, hogy az állam befolyása csak a legszűkebb mértékre korlátoztassék, másrészt, hogy a központi hitelszövetkezet már megalakulásakor minél nagyobb alapítványi tőkével rendelkezék, kívánatos, hogy a szövetkezeti ügy iránt érdeklődők minél nagyobb számban jegyezzenek alapítványi üzlet-részeket, hogy így a társadalom körei is minél nagyobb mértékben vegyenek részt a hitelszövetkezetek működésének irányításában.

Ebből az okból bocsájtotta ki a pénzügyminiszter az alapítványi üzletrészek jegyzésére vonatkozó felhívását s ebből a célból kérte fel a pénzügyminiszter a gazdasági egyesületeket is külön arra, hogy a maguk hatáskörében a szükséges intézkedéseket tegyék meg arra nézve, hogy a gazdasági társadalom maga is minél nagyobb részt vegyen az alapítási üzletrészek jegyzésében.

A pénzügyminiszternek leirata, amelyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez évégből intézett, nagyon helyesen fektet súlyt arra, hogy a társadalom fényezői minél nagyobb mértékben vegyenek részt a központi hitelszövetkezet megalapításában és ezáltal működése irányításában, mert csak ezáltal lehetséges a törvény üdvös intenczióit kellőképpen megvalósítani. Mert hiszen ha a szövetkezeti ügy fejlődését figyelemmel kísérjük, azokban az államokban, ahol ez a hasznos intézmény a nép életében mély gyökereket vert, azt látjuk, hogy az eredmények előidézésében a társadalomnak minden rétege egyaránt közreműködött. Éppen emiatt a magunk részéről üdvösnek tartottuk volna, hogy ha a már több mint egy évtized óta működő szövetkezeti kötelékbe tartozó Károlyi féle szövetkezetek központja, — mint jegyzésedési mag — használatot volna fel a központi szövetkezet megalakítására, mert ezáltal a törvény intenczióinak és a szövetkezeti ügy helyes fejlődésének megfelelőleg egy csapásra, biztosítva lett volna a központi hitelszövetkezet részére mindazon intellektuális és anyagi társadalmi erő, amelyek a szövetkezetek érdekében hazánkban eddig is a meglévő szövetkezetek központjában tömörültek. Az a körülmény azonban, hogy a társadalmi alapon szervezkedett meglévő hitelszövetkezeti központ a törvény által alakított rendelt központi hitelintézet létesítésénél csak annyiból vétetett figyelembe, hogy ezen központ jóakarata van bízva az, hogy vajjon az új hitelszövetkezeti központi intézetben magának működési tért biztosítani óhajt-e, nem tart vissza bennünket attól gazdaközönségünk azon része, mely a szövetkezésben különösen a kis egyénekre nézve, a gazda-

sági válságból való kibontakozás egyik jelentékeny eszközét látja, a szövetkezeti központ megalapításában való részvételre felszólítsuk.

A gazdatársadalom vezetőinek, a gazdasági egyesületeknek, az egyes gazdáknak minél több alapítványi részletjegy jegyzésével kellene részt venniük az új szövetkezeti központ megalakításában, mert elérkezett már a legfőbb ideje annak, hogy a gazdatársadalom tehetősebbjei a kis egzisztenciák sorsának javítása érdekében megmutassák azt a jóakaratot, amelyet a régebbi patriarkális időkben a földbirtokos osztály a saját érdekében állandóan tanúsítani volt kénytelen, de amelyet a változott idők a kötelességek sorából kitörölvén, a szociális bajok kuforrásává alakítottak át, elidegenítvén a kisbirtokost és a munkás népet leghivatottabb vezetőitől. A szövetkezeti ügy felkarolása, annak elterjesztése, áldásainak mihamarabb való érvényre jutása leghatályosabb eszköze a szociális bajok megszüntetésének és ezáltal a szociális bajok orvoslásának, mert a szövetkezetek minél szélesebb körű elterjedése fogja létrehozni az intelligens és tehetősebb birtokosok és a szegényebb birtokosok és a munkásosztály között azt a kapcsolatot, amelynek következtében az erősebb a gyengébbet támogatva a szociális ellentétek elsimulni és az egymásra utalt tényezők egymás javára működési képesítő lesznek. Sz. Z.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Dohánytermelés fejlesztésének egy eszköze.

„A dohány az ezredéves országos kiállításon” című jelentés 139-ik lapjának utolsó bekezdésében zárjel között a következők olvashatók:

„A szivarleveleket jelenleg is produkáló Szabolcs, Szatmár és még egy pár megyében lévő helyektől eltekintve”: a következők, Szatmármegyében Csenger és vidéke stb.

Tehát első helyen is Szabolcs megyében volnának azon helyek, a hol a kincstár részére alkalmas szivartakarókat vajmi keveset, vagy éppen semmit sem lehetne előállítani.

Nézetem szerint ezen állítás nem felel meg egy a valóságnak, mint az a jelentésben megírva van, mert Szabolcs megyének a földje már fekvésénél, elég gazdag humusztartalmánál és jó művelésénél fogva igen szépen megtermeli a szivartakarókat.

Sőt a Szabolcs megyében termelt dohányok átadásánál a besimitott csomókba levellenként szivartakarók elég sűrűen fordulnak elő s ha egyes csomókból ezen dohányleveleket ahoz értő ügyes dohányjövédéki tiszt az ő munkásaival kiválogatná, azt hiszem, igen szép mennyiséget lehetne előállítani.

Hogy pedig a Szabolcs megyében termelt dohányokból a termelők a szivartakaró leveleket miért nem csomóztatják külön, annak is meg van az oka.

Először a dohányos kertészek erre kiképezve nincsenek, másodszor a szivartakaróknak megfelelő finom levelek kiválogatására, sok dolguk miatt teljesen képtelenek,

harmadszor a dohánytermelők teljesen megvannak elégedve, ha dohányjaikat a bevéltáznál I-ső, vagy II-ik osztályba sorozzák.

A kertészek a válogatott a) b) osztály választékából pedig csak azért készítenek néhány bálát, hogy földesgazdájuk előtt magukat kiüntessék. El lehet mondani, hogy e tekintetben a termelők a kincstár érdekeit nem veszik figyelembe, ezért azonban a fenti okok miatt még csak meg sem rohatók.

Több gazdasági lapot olvasva látom, hogy a m. kir. földművelésügyi minisztérium a kisebb gazdáknak egyes helyeken a téli időszakban iskolákat állítat fel és szaktanácsokkal előadásokat tartat.

Az ügyesebb kisgazdák ezen előadások alapján a földművelés azon ágait, amely nekik hasznot hajt, elsajátítják, földjeik jövedelmét az okszerűbb műveléssel emelik, gyermekeiket a rendesebb és okszerűbb gazdálkodásra oktatják: és ezen gyermekekből lesznek a jövő emberei.

Ilyen téli iskolák felállításával lehetne elérni azt, hogy a dohánykertészeket a dohányok válogatásába a simitási idő alatt kellene beoktatni, úgy hogy minden egyes dohánylevelével a saját osztályába soroztatnák s erre 2—3 év kellene.

Ha a kertészek, a kitanítás folytán a dohány választékát maguk kellőleg tudnák osztályozni, akkor lehetne csak meglátni, hogy Szabolcs megyében a dohánytermelők dohányjai közül, mily mennyiségű dohánytakaró kerülne ki s ezen finom levelek nem vesznének el az I-ső és II-dik osztályú dohányok választékai között.

A három évi téliiskola után pedig megnyerné a kincstár azt, hogy a dohánykertész már maga volna hivatva próbálgatni a válogatás helyes menetére betanítani és rövid idő alatt el lehetne érni azt, hogy a szivar-takarókból még eladásra is kerülne.

Ilyen 3 évi iskola befejezése után ki-fejlődne a verseny minél jobb és megfelelőbb dohányt előállítani.

De ahol a szakképzés hiányzik, ott nem kereshetünk szivartakaró leveleket.

Szelefarmosi.

TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Cserhádi Sándor.

Rétrágyázási kísérlet foszfor, káli és nitrogénnel.

Az alább leírt rétrágyázási kísérletet szelíd vályogtalajú réten hajtották végre azon célból, hogy megállapítsák vajjon lehet-e a rétiszéna és sarju hozamát foszforsav, káli és nitrogéntartalmu műtrágyával való trágyázással nagyobbítani és hogy érdemes-e olyan réteket a nevezett műtrágyákkal trágyázni, amelyek már természetüknél fogva a jobb rétek közé tartoznak. Ezen kísérletnél a káli kamit alakjában, a foszforsavat Thomassalak alakjában, a nitrogént pedig chilisalétrom alakjában használták.

Ezen alkalommal oly műtrágyákkal tettek kísérletet, amelyek hatását más téren, más növényeknél már többször kipróbálták.

A szőben levő kísérleteknek két (A és B) egymás mellett fekvő parcellasort használtak, melyek mindegyike 1 hektár = (1738 kat-hold) kiterjedésű volt. Mindkét parcellát egyformán trágyázták meg. Az A sort, mely 1—7 parcellából állt, csak megrágyázták, ellenben a B sor 8—14 parcelláját megrágyázták s azonkívül a réti boronával meg is boronálták. Az egyik soron a trágyázásnak mint olyannak, a másikon pedig a trágyázásnak és boronálásnak együttes hatását akarták meg tudni.

Az illető parcellákat következőképpen trágyázták meg:

hoz mérten az üggető akezió fejlesztésére irányuló munkában részesítik, másrészt pedig azért, mert a katalogus osztályozása az angol telivérén és az arab és az anglo-arab véren kívül, amely fajták ugyszólván internacionális tulajdönt képeznek, más fajtát nem disztinguál, hanem a kisebb és nagyobb fényüzési hámos, hátas, igás stb. osztályokat veszi alapul. Egy internacionális lókiállítás csak úgy osztályozhatja anyagát, nem csinálhat külön keretet a normandiai, norfolki, Orlow, Nonius stb. fajtának, mert nem az a célja, hogy mindegyikét a maga fajtája szerint bírálja, hanem az, hogy melyik egyed kiválóbb carrosier, hintós vagy jukker.

Tehát csak kiválóan jó alkotású, betanított kész és jó mozgású lovat vihetünk a párisi kiállításra.

A mi a nálunk tenyésztési szokott fajtákat illeti, angol telivért nem igen lesz tanácsos oda vinni.

Elég lesz talán felemlitenünk, hogy 1878-ban a Magyarország részéről kiállított ideális szépségű, de kissé könnyű „Remény” angol telivérmen a hírneves francia „Flageolet” — Doncaster legyőzőjével, „Mortemer” és „Regalia” — Verneuil szüleiével és több e fajta championokkal szerepelt volna egy társaságban, de a zsüri jelentése említésre sem méltatta.

Arabs lovat vinni Párisba szintén egyértelmű lenne a baglyoknak közmondásos Athenbe vitelével.

Franciaországban a keleti ló tenyésztésére elég nagy súlyt fektetnek, sőt államilag támogatják is ott, a hol a köztenyésztésben üdvösnek találják. Igaz, hogy 1878-ban „Jussuf” a bábolna törzsmén feltűnést keltett s a francia kormány rögtön hajlandó lett volna öt megszerzeni pompadouri ménese részére, ha eladó lett volna. „Az arab mént általában csak korlátoltan lehet alkalmazni, de az oly arabok, a minő Jussuf, mindenütt hasznosak.” Így emlékszik meg róla a zsüri jelentése.

Ellenben a lippizzai lovat, amilyent hazánk több nagyobb magánménésében találunk, nagyobb szabású szép akeziójával, kitartásával és tanulékonyságával, elegáns, jól összeállított négyes vagy ötös jukkerfogatokban bátran el lehet vinni a nagy kiállításra.

Hátra van még a tulajdonképpeni eleje, a Nonius és angol félvér származású fényüzési hámos és hátas ló. Azt lehet, sőt kell is vinni Párisba. Lássák ok a testőmeget, nagyságot, párosulva nemes idomokkal, vérrel és akezióképességgel. A mi Nonius-typusunk bátran versenyre kelhet a francia anglo-normandokkal és jó Furiosink a kontinens bármely félvérlovával.

A modern Gidran is bizvást konkurrálhat a díjért, a jó kisbéri angol félvér formájában levő hátas és könnyebb vadászló pedig csak emelheti a sikert.

De mindamellett ne legyünk tulszerények, ne vigyünk átlagáru — amelyből sokat található — a kiállításra, mert minden más résztvevő nemzet azon lesz, hogy a legjavát mutassa be.

Ennyit a luxuslovakból, mert orosz és amerikai fügetőt bizonyára különbet vihetnek eredeti hazájából mint tőlünk. A kisebb és a népies tenyésztés, mint már előbb említém, csak kisebb csoportban legyen képviselve és azt a modern katonalovat mutassa be, melyet köztenyésztésünk oly nagyszámban produkál és oly kedvező áron bír előállítani, hogy tömeges kivitelre alkalmas. Nem szabad azonban magunkat tulszott reményekkel kecsegtetnünk arra nézve, hogy talán Franciaországban nagy piacot teremthetünk remondának alkalmas lovaink részére, mert a francia igen okosan jegyzi meg e tekintetben: „Il n'est permis de compter sur les ressources étrangères qu'alors qu'on pent s'en passer, c'est à dire en temps de paix”; vagyis hogy az idegen országból vásárlandó katonalóra csak akkor számíthatunk, amikor nincs reája szük-

ség, tudniillik béke idején. Ezért a francia lótenyésztési kormányzat egyik legfőbb törekvése a katonaló produkciójának az ország határain belül való emelésére irányul.

A mi azonban a lókiállítás magyarországi csoportjának szervezését illeti, kívánatosnak tartanám, hogy azt az OMGE. a budapesti Tattersallal együtt a budapesti őszi és tavaszi luxuslovásárok folyamaként a földmívelésügyi miniszteriumnak hathatós erkölcsi és anyagi támogatásával kezébe vegye, de mindazonáltal a kiállítás csoportos jellege mellett az egyes kiállítóknak az őket, mint ilyeneket megillető önálló szerep legalább a látszat tekintetében részükre fentartassék.

Épp úgy elkerülhetetlennek tartom, hogy a kiállításra megnyerendő lovak kiválasztása egy szakértő-bizottság által történjék, melynek céljaira bizonyára nem lesz nehéz gróf d'Orsay ezredes, mezőhegyesi ménesparancsnok közreműködését megnyerni, aki nemcsak mint igen kiváló szakember, de Franciaországban szerzett személyes tapasztalatai alapján is abban a helyzetben van, hogy a legmegfelelőbb tanácsal szolgáljon az anyag megválasztására nézve.

És ha minden előzetes szervezkedés és az anyag kiválasztása a kellő időben megtörtént, akkor ugyancsak az ügy sikere érdekében kívánatos lenne, hogy a többé-kevésbé nyers anyag gróf d'Orsay kezébe kerüljön Mezőhegyesre, ahol a célnak megfelelő egyöntetű betanításban és előkészítésben részesülhetne.

Erősen bizunk benne, hogy az említett tényezők közreműködésével és a párisi kiállítás magyar osztálya vezetőségének hozzájárulásával a magyar lótenyésztés az 1900-iki kiállítás alkalmával nem csekélyebb babérokat fog aratni, mint 1878-ban. *Kis Mihály.*

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. A német-orosz vámháború. A németek s oroszok között némi feszültség uralkodik, mely főleg a német kereskedelmi politika teréről vette eredetét.

Az oroszok ugyanis, ha Németországba élő baromfit szállítottak, az országutakon végig hajtották azt. Am ez ellen a németek óvatát emelték az alatt az ürügy alatt, hogy a baromfivész, nevezetesen a kolerát terjesztik el az országban.

Oroszország ebben baromfiexportjának sérelmét látta.

Nem is késett abbéli véleményének kifejezést adni, hogy a németek tilalma csak ürügy arra nézve, hogy az orosz baromfit kiküszöböljék s azon óhaját fejezte ki, hogy az intézkedés szüntetessék be mentől előbb, mert ellenkező esetben orosz részről nem fognak késmi, bizonyos német ipari cikkek behozatali vámját jóval felemelni. Most a németekre kerül a lamentálás sora s tiltakoztak a feltevés ellen, mintha ok nélkül tiltották volna el a baromfiexportát. Hiszen csak nem fogják keleti szomszédjuk libakereskedelme kedvéért amugy is oly sok állatbetegséggel ellepott országukat még jobban fertőztetni! Honnan van a takony, sertésvész, tüdővész, száj- és körmőfajás, tyukkolera sat., mely évről-évre jobban sújtja az országot, mint onnan, hogy szomszédjaik állatszállításainál szemet hunytak, sőt mi több előmozdították azt — írják a berlini lapok. A kereskedelmi szerződéseknél köszönhetjük mindezt, melyek a külföldi termékek átszállításánál a német egészségügyekre figyelemmel nem voltak.

Aztán éppen Oroszországnak oly kedvezmények jutottak, a melyek az eddigi kereskedelmi szerződések történetében páratlanul állanak. Mig a keleti porosz vasutak kötelesek az orosz gabonát tonna kilométerenként 1 márka 09 pf. viteldij mellett tovább szállítani, addig a

belföldi gabona ugyanazon vonalokon, azon terüért 4 márka 50 pf. szállítási díjra van utalva!!

A poroszok tehát az orosz gabonát *négyszer oly olcsón* szállítják, mint saját termésüket! Ugyanezt az anomáliát látjuk az orosz liszt szállításnál is Németországban, amennyiben az orosz liszt kivitelnél, az orosz vasutak, a szállítási költségnek 20%-át elengedik. Az orosz faexport ugyanilyen kedvezményekben részesül.

Tekintve az ily nagyszabású kedvezményeket, a német kormánypárti lapok is elismerik, hogy a sok jónak immár végét kell vetni s éppen ezért, semmi szin alatt a mostani — éppenséggel nem motiválható — követelményeknek német részről eleget tenni nem akarunk, mert ez már valóban egyenlő volna az öngyilkosság politikájával.

A népszámlálás eredménye. Németországban ezidőszert közlik a mezőgazdaságot érdeklő hivatalos népszámlálás adatait, melyet ez évelején gyűjtöttek. Ezen statisztikai adatok szerint Németországban ezidőszert 5.556.900 gazdaság van, mely 43 millió hektárnyi területen oszlik meg. Ebben a számban legalább is 2.300.000 oly gazdaság van, melyeknek terjedelme 2—100 hektárnyi, a nagy üzem, vagyis olyan, melyet 100 hektártól fölfelé számitanak, alig van több, mint 25.000.

A többi 3.225.169 hektár a kimutatás szerint mind olyan, mely többfelé parcellázott kisbirtok. A statisztika azonban még egy nevezetes körülménnyel számol be s az nem egyéb, mint hogy a középbirtokok nagy haladást mutatnak a kisbirtokok rovására.

A népszámlálási adatok azonban még más sajtáságot is tüntetnek fel, azt nevezetesen, hogy a német iparososztály nap-nap után több parcella földet szerez magának s azon mintegy diletantizmusból a földmíveléssel foglalkozik — iparának folytatása mellett. A kormány a töle telhetőleg elő is segíti ezen tendenciát, abban a nézetben lévén, hogy az ilyképpen gyökeret vert osztály is gátul szolgál a szociális áramlatok ellen.

Franciaország. A tejfogyasztás szabályozása. Páris város tanácsa az utóbbi időben rendkívüli figyelmet kezd fordítani a városban s az országban fogyasztásra kerülő tej minőségére s az elárúsítók ellenőrzését tüzte ki feladatai közé. Legutóbb hozott határozatai az egészségügyi tanács osztatlan tetszésével találkoztak. E határozatokból érdemesnek tartjuk a következőket közölni.

Elsősorban kérvényt intéztek az összes vasutársulatokhoz, melyben a tejszállítás tarifájának csökkentését kérelmezik.

A kerületek egészségügyi közegeit utasítja, hogy az összes istállók egészségügyi viszonyait éber figyelemmel kísérjék, felelőssé teszi azokat a tejszállításnál használatba levő edények tisztasága s ártalmatlansága felől, intézkedett, hogy a tej pasteurizálása megkönnyíttessék minden kórnazban s nyilvános jótékony intézetekben, melyek e célra be vannak rendezve. Elárúsításra csakis egészséges tekenektől származó, meg nem vizezett tej hozható. Az első minőségű tej 1000 grammjában 40—50 gr. zsírnak kell foglaltatnia, a másodrendűben 35—40 gr.-nak s a harmadrendűben 30—35 gr.-nak. Az ennél silányabul zsirtartalmu tej ki van zárva a közfogyasztásból és tehéntejnek sem minősíthető s aki árulja büntetésnek teszi ki magát.

A teje bármi néven nevezendő vegyi alkotórészek keverése szigorúan tiltva van.

Ami pedig a szükölködő anyákat illeti, ha gyermekeiket szoptatással képtelenek felnevelni, naponta Páris várostól kapnak annyi olesó sterilizált tejet, mennyi a gyermekük felnevelésére szükséges.

Ha azonban oly szegények, hogy a mérsékelt áru tejet sem volnának képesek megfizetni, a várostól „tejutalványok”-at kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

AM.
azon
a van
abonát
termé-
oros
ennyi-
asutak,
ik. Az
nyekben
vezmé-
lisme-
vetni
tani —
telmé-
m akar-
na az
ország-
got ér-
melyet
adatok
556,900
yi terü-
legalább
nek ter-
üzem,
felé szá-
mutatás
szellázt
egy ne-
az nem
y hala-
an még
vezete-
nap-nap
gának s
mivelés-
mellett.
giti ezen
hogy az
atul szol-
szabályo-
vi időben
városban
ej minő-
tüzte ki
zatai az
el talál-
artjuk a
összes
szállítás
utasítja,
viszonyait
zi azokat
edények
ézkedett,
nyitlessék
ony inté-
endezve.
től szár-
Az első
—50 gr.
endüben
30—35
álmú tej
hénteknek
snek teszi
dó vegyi
van.
kat illeti,
lenek fel-
nak annyi
bekük fel-
a mér-
sek meg-
kapnak,

Budapesti marhavásár-pénztár.

A „Köztelek”-ben olvastam ezelőtt egy pár évvel, hogy a székesfőváros az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezésére a budapesti marhavásártéren fakultatív huspénztár felállítását határozta el. Közölte lett később, hogy a székesfőváros pályázatát is hirdették arra, de az meddő maradt.

Hosszu hallgatás után azonban az eszme ismét napvilágra került, ámde most már kötelező formában — és mivel így busás hasznót ígért, három tekintélyes penzintézet szövetkezve egy, a budapesti marhavásár forgalmát alaposan ismerő marhabizományos céggel, a kötelező vásárpénztár felállítására a székesfővárossal szerződött és ezt a szerződést a belügyminiszter is jóváhagyta.

„Jó és olcsó hus” ez a hangzatos jelszó biztosította annak a manővernek a sikerét. A székesfőváros böles képviselői erre a jelszóra biztatás nélkül ugrottak bele a kifeszített hálóba. „Jó és olcsó hus” és még talán egy kis jóvedelem is a székesfőváros penzintárának ennek e telhetetlen Molochnak.

Aztán annak a félmillió embernek „jó” és „olcsó” ételmezése pláne hussal, erről gondoskodni, hisz ez a legszentebb városatyai kötelesség.

Azt fontolgatni, latolgatni, hogy az tényleg beváljik-e majd, no az már csak felesleges munka volna.

Tehát megtörtént. A „budapesti marhavásártéri vásárpénztár” a télen megkezdte működését.

Elteltt immáron azóta egy félév. Áttekintést vehetünk tehát most már a működése által elért eredményről, legjobban mi gazdák, akinek a bőrére a spekuláció jó része pályázott.

Mert mi az eredmény? Az eredmény az, hogy ha eddig beszállítottunk egy kocsit (10 drb) marhát, arra fizetünk vásári bizományi és ellátási költség czimén 27—28 frtot, most fizetünk 34—35 frtot. De hát hisz ez természetes.

En pl. eddig 10 drb marhához rendszeren beküldtem egy emberemet, annak költsége és fizetése volt 2 frt. Most fizettem hajtpénz czimén 10 drbra 4 frt 60 krt.

Itt megjegyzem, hogy egy gazdatársam most is küldött be embert a marhához, de arra az állatorvos ur azt mondta, hogy az nem kedvére fogja az ökör szarvát, mikor ő az ökör száját nézi, oda tehát a vásárpénztár embere kell, a hajtpénz tehát fel is számítatott.

Azonkívül felszámították még annyi százalék a bevett összeg után, hogy az 10 drb marhánál 3—4 frt közt variál.

Ez tehát az eredmény a gazdák részére.

Érdekelvén az ügy, azon hiszemben, hogy talán a mészárosok részeseinek a mi számlánkra valamelyes kedvezményben, tudakozódtam az ismerős mészárosok körében az ő nézetükről, és ott azt hallottam, hogy különösen a kisebb vagyonu, tehát gyengébb hitelű mészárosok existenciáját a vásárpénztár egyszerűen lehetetlenné teszi, mert míg egyrészt hitelüket a legszűkebb korlátok közé szorítja, addig a felszámított kamat és sokféle illetékel azt annyira megdrágítja, hogy alig képesek mozogni.

De tapasztaltam ezt magam is, mert én még a budapesti marhavásártéren budapesti mészárosától az idén hallottam először, hogy a könnyebb és olcsóbb, tehát a rosszabb minőségű marhát kereste, és csak az idén történt velem először, hogy hízóimból előbb a selejtesebbeket adtam el, a finomabbakat később és nehezen. Meggyőződtem arról, hogy a jóminőségű marha több része és sokkal inkább, mint ezelőtt Bécs számára vásároltatott.

A „jó és olcsó hus” tehát csak jelszó maradt, az elért czél pedig az, hogy négy czég részvényesei semmi rizikó, kevés teendő és csekély befektetéssel számottevő jóvedelem-

hez jut, leginkább mi gazdák jó részben a kereskedők és iparosok rovására.

Huz-e ebből a székesfőváros is hasznót, (zárjel közt megemlítem, hogy hallomásom szerint ő is családott, mert nem kap semmit) az mellékes dolog. A tény az, hogy mi gazdák kevesebbet kapunk. De mivel igyekeznünk legalább annyit kapni, mint eddig, vagy rosszabbat szállítunk, vagy magasabb árt akarunk elérni, ebből kifolyólag a mészáros vagy azolesóbbat, tehát rosszabbat vesz, vagy ha a jobbat vesz, a húst méri drágábban. A székesfőváros lakossága tehát vagy rosszabb húst eszik, vagy drágábbat.

Ime az eredmény!

De a penzintézetek jó gseftet csináltak!

Breuer Gyula.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei.	1219
Országos közp. hitelszövetkezet megalakulása. Sz. Z.	1219
Budapesti marhavásár-pénztár. Breuer Gyula.	1223
Növénytermelés.	
Dohánytermelés fejlesztésének egy eszköze. Szélfarmosi.	1220
Trágyázás.	
Rétrágyázási kísérlet foszfor, káli és nitrogénnel. Antal Béla.	1220
Lótenyésztés.	
Lótenyésztésünk képvisellete az 1900. évi párisi világtállításon.	1221
Külföldi szemle.	1222
Vegyések.	1223
Kereskedelem, tőzsde.	1224
Budapesti gabonátözsde. — Vetőmagvak. — Műtrágyák. — Szeszüzet. — A központi vásárcsarnok árújegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmiszerek árairól. — Állatvásárok: Budapesti gazdasági és tonyészmarhavásár. — Budapesti vágomarhavásár. — Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Budapesti szurómarhavásár. — Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül. — Bécsi vágomarhavásár. — Bécsi szurómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár.	1226

Rendjeladmányozás. Ő felsége dr. Csánydy Gusztáv keszthelyi gazdasági tanintézet igazgatójának a gazdasági szakoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovag koresztjét adományozta.

Kinevezések. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a budapesti állatorvosi akadémián a sebészeti tanszékhez Szidon Gyula gyakornokot II. tanársegédde, Tetrick Ottó gyakornokot a belgyógyászati tanszékhez II. tanársegédde nevezte ki — A magyar-óvári m. kir. gazdasági tanintézetben a vegytani tanszék és vegyisérleti állomás mellé dr. Szell László okleveles gyógyszerészt két év tartamára tanársegédde nevezte ki.

Megerősítés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Kern Nándort a m. kir. bakteriológiai intézetben működő tanársegédet, ezen állásában f. évi szeptember 1-től további két évre megerősítette.

„Az Elhibázott akció.” A Budapesti Hírlap aug. 5. számában „Elhibázott akció” czimmel egy közlemény jelelt meg, mely szerint a földmívelésügyi miniszterium, annak érdekelt osztálya, a szaksajtó, egyesületek, szóval minden tényezőnek a baromfi köztényésztés érdekében kifejtett eddigi működése, nemcsak nem üdvös neki, sőt amennyiben a baromfitenyésztés körül visszaesés mutatkozik, határozottan karosnak van jelezve. Mit művelt a sok bevádolt közeg, a mivel a károkat okozta, azt a cikkíró nem árulja el, pedig ez lett volna tulajdonképp az érdekes és okadatolta volna azt, hogy hát miért is lett a cikk megírva. Hazai baromfitenyésztésünket tagadhatatlanul nyomja azon baj, a mely a kisbirtokok akadálytalan feldarabolásával a gazdaság minden ágában jelentkezik. Az egykor egy holdul kimért lésőség, már előzetesen is, hosszas négyszógalakban, két, igen gyakran már három házhelyre is osztatott fel, mindeniknek végén a szérűskert, cséplő és nyomtató helylyel, a baromfinak természetes tanyájával. Ezen állapot azonban az imminens tűzveszély miatt nem lévén, tovább türehető, a kis paraszt gazdák arra köteleztettek, hogy szérűs kertjeiket távo abh

a falvaktól létesítsék, ami megtörvén, a behordás cséplés és egyéb munkáknál elhulló szem nagyra hizlalja az egereket, de otthon, a pusztán maradt belsőségen a nagyobb, és olesó baromfitartás lehetetlenné vált. A kisczardák baromfitenyésztésének ezen nem csak erősebb mérvben mutatkozó akadályait, a miniszterium és közegoi, nem „hiába kutatják“, hanem bőven ösmerik; de felösmerték egyedüli óvszerét is a kisczardák szövetezésében, a mely eszme már is kezd a kisczardák körében örvendtesen hódítani. Hogy az aránylag rövid idő alatt még nem borítják el a baromfiak ezer és ezer falkái az országot, az még azok előtt is érthető kik nem találták még fel az *intellektualis erő fokozott érvényesítésének visszafélesztő hatását*. Az országos tejgazdasági szövetezetek első gyűlése alkalmából a miniszteriumnak a baromfitenyésztés felügyeletével megbízott közegoi is nyilatkoztak, s ajánlották, hogy ott, a hol külön baromfitenyésztő és tojás értékesítő egyesület létesülése még nem időszerű, egyesüljenek a már fennálló tejszövetezetekkel. Figyelmeztettek a gazdák, hogy ahol jó megfelelő hazai baromfi-fajjal bírnak, azt változtatlanul tartsák meg, és jó tulajdonságait fejleszszék jó ápolással és tartással; a hol pedig a létező faj kicsi, rosszul tojó, ott kész a miniszterium saját tenyészdeiből, a rossz fajta kakasokat, jó fajta-juakkal kicserélni. És e czélra leginkább ajánlja a Langshan és Plymouth-fajt, melyektáplálkozásuk és ellenálló képességük folytán hazai viszonyainkhoz legkönnyebben szoknak. A jelen volt gazdák *fokozottabb intellektualis erőfeszítés* nélkül is belátták, hogy a miniszterium kifejtett tevékenysége nekik csak hasznos és azt nagy örömmel fogadták, különös sulyt helyezvén arra, hogy a kakasokat állami tenyészdeiből kapják, és nem importörök útján. Egyenesen és komolyan támad a czikkirő a mesterséges költés népszerűsítése ellen, a mely terv azonban nem is létezik, sőt arra jőzan ember nálunk nem is gondolhat. Történnék talán majd kísérletek fogyasztására (de nem tenyészésre) szánt baromfinak mesterséges költés útján való tömeges előállítására, da hogy az ily kísérletek miben legyenek károsak, azt annál kevésbé lehet a kérdéses czikkből érteni, mert abban annak írőja maga is beösméri, hogy Franciaországban és Hamburgban ez uton szép eredményeket értek el. Már most, hogy ugyanazon mód megkísérlése, miért legyen nálunk a baromfitenyésztésre káros, azt czikkirő ur nem magyarázza meg, csak felteszi, hogy a miniszterium egy káros irányt akar népszerűsíteni, hol, mikor, hogyan, arról pedig hallgat. A sok ki nem magyarázott dologból ennél fogva azt kell következtetni, hogy „Elhibázott akció“ nemcsak a czikk czime, hanem annak egyuttal találó jellemzése is.

Lótenyészésünk a párisi vilákiállításán.
Az 1900. évi párisi kiállítás előkészületei meg lehetős előrehaladott stádiumban vannak. Kétségtelen az, hogy a kiállítás mezőgazdasági részében főképpen olyan termelési ágainknak kell dominálniok, amelyek Magyarország termelésében nemcsak magas fokon állanak, hanem kivitelünknek is jelentékeny ágazatát képezik. Ezek közé tartozik első sorban lótenyészésünk és így rendkívül fontosnak tartjuk lovainknak a párisi kiállításra való képviselését. Erre vonatkozólag lapunk kitűnő munkatársa Kis Mihály egy igen figyelemreméltó közleményt irt, amelyet lapunk más helyén közlünk, s a melyre ez uton is felhívjuk ugy olvasóink, mint az illetékes körök figyelmét.

A tőzsdeadó. Börzei körökben ugy hírlik, hogy a magyar pénzügyminiszter a szeptemberben megnyíló parlamentben a költségvetési javaslattal együtt előfogja terjeszteni a *tőzsdeadóra vonatkozó törvényjavaslatot* is, azzal az óhajttal, hogy az új adó már 1899. január elején életbe léptethető legyen. Ez a bir, bár általánosan tárgyalják, még megerősítésre szorul. A tőzsdeadó kérdése nálunk évek óta kísért már, de eddig minden sürgetés és a kormány

ígérete daczára csak a sajtóban kísért. Ugy látszik azonban, hogy most mégis komoly előkészületben van már, mert a börzéhez közel álló sajtó napok óta a tőzsdeadó csekélyességéről beszél, melyért a törvényt meghozni nem érdemes. Am, ha olyan kevés eredmény várható tőle, miért szabadkoznak ellene?

Az osztrák-magyar monarchia külkereskedelme. Az osztrák-magyar monarchia közös vámterületének mult évi külkereskedelmi forgalmát az osztrák kereskedelemügyi miniszterium statisztikai osztálya most tette közvé, amelyből kitünik, hogy a monarchia kereskedelmi mérlege az előző 1896. évi mérleggel szemben majdnem 50 millió forinttal rosszabbodott, mert a kivitel csak 109 millió forinttal haladja meg a behozatalt. Az összes behozatal u. i. 755'3 millió, az összes kivitel pedig 766'2 millió forintot tett ki. A behozatalban különösen a gabona, hüvelyes magvak, rozs, liszt és egyéb örlemények behozatala emelkedett az előző évvel szemben 30 millió forint értékűtöbblettel, továbbá az állati termények és a szeszes italok behozatala növekedett. A gabona behozatalának növekedése az általános rossz természettel magyarázható. A legszomorubb azonban az, hogy a behozatal a mezőgazdasági terményekből általában emelkedőben van s mégis a fokozódó szükségletnek és az ezzel járó keresletnek egyáltalában nem felel meg a mi mezőgazdasági terményeinknek árai, holott helyes kereskedelmi politika mellett ennek bekövetkeznie kellene. Hogy Ausztria iparosérdeke mennyire inkább megkívánja a közös vámterület fennállását, legjobban igazolja az, hogy az osztrák ipari czikkekből a magyarországi nagy fogyasztás daczára a külföldre való kivitel 126'8 millió forinttal haladja meg a behozatalt.

A gabonaárak emelkedése. A szeptemberi határidő közelsége következtében az előre eladott őszi buza mennyiségének fedezése válik szükségessé, a hanyatló árakra spekulálók tehát az őszi búzát vásárolják és tavaszi határidőre eladnak. Az őszi buza ára emelkedik, a tavaszi pedig esökken. Furcsa szituáció ez, mert igazság szerint megfordítva kellene lennie. Két hét előtt a *tavaszi buza* még 20—23 krajczárral drágább volt a szeptemberinél. Ennek van jogosultsága, amennyiben a buza-készletek a tavasszal már csekélyebbek, az áru raktározása télen át is költséggel jár s ezenkívül jogosan követelheti, a ki búzát ma vásárol és azt csak hat hónap múlva adja el, hogy a búzába fektetett tőkéje kamatot hozzon. Mindezek daczára a *márciusi buza* már öt krajczárral olesóbb a szeptemberinél. A kontraminörök pozíciójukat tavaszra hozszabítják, ami más szóval annyit jelent, hogy az őszi búzát veszik, minek következtében ennek ára emelkedik, a tavaszi pedig eladják, ami az utóbbi arát nyomja. A szeptemberi buza mai jelentékenyebb emelkedése különben azt eredményezte, hogy a papír és készbuza árkülömbősége esökken, még pedig nema készbuza hátrányára. A készbuza ára ugyanis 5—10 krajczárral emelkedett, míg a szeptemberi határidő 17 krajczárral javult árban. Valószínű, hogy az üzlet ilyen alakulása nyitányát képezi a bekövetkezendő áremelkedésnek, mert tavalyi készlet nincs, az ideai termés nálunk sem tulságosan rózsás, kivált nem az Alföldön, a tengerentúlról pedig a behozatal még mindig jelentékeny mértékben akadályozva van. A gazdák tehát legjobban teszik, ha az eladásokkal egyelőre várnak.

Szesztermelés. A fogyasztás alá eső szesznek a magyar korona országainak területén júliusi termeléséről és forgalmáról a következő kimutatást kaptuk: 1. A hivatalos megállapítások eredményé szerint termeltek 62,201 hektoliter alkoholt. 2. Szabadraktárrá nyilvánított szeszfinomítókból és szesz-szabadraktárakba fogyasztási adóval terhelt behozottak a birodalmi tanácsban képviselt királyságokból és országokból 5147 hektoliter.

3. a szeszfőzdekből, szabadraktárrá nyilvánított szeszfinomítókból és szeszszabadraktárakból elszállítottak: a) a fogyasztási adó lefizetése mellett 80,439 hektoliter, b) fogyasztási adóval terhelt: aa) a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területén fekvő vállalatokba 2009 hektoliter, bb) a vám-vonalon át való kivitelre 11,488 hektoliter, cc) másnemű adómentes felhasználásra (szeszfőzdekből és szeszfinomítókból) 7946 hektoliter.

Precipitált

**trágya-gipszet,
szuperfoszfátot**

és egyéb

mútrágyaféléket

legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA“

**MÚTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR
RÉSZÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. VÁCZI-KÖRUT 21. SZÁM.**

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek idei második sorozata
szeptember hó 21. és 22-én
fog megtartatni. Az aukeziókra felküldött és
„Gyapjuárverési“ vállalat Budapest, Dunaparti te-
herpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M.
A. V. összes vonalán tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen rakározásban részesülnek.
Mindennemű felvilágosítással szolgál:
HELLER M. s TÁRSA,
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

**Legjobb minőségű
aussigi kékgálicz
buzapácsolásra**

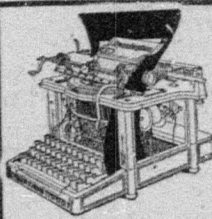
100 kg.-ként **24 frt.**

Mintákkal készséggel szolgálunk.

**Schottola Ernő
Budapest.**

Főüzlet: Gyár:
VI., Andrássy-ut 2. VI., Révay-utca 16.
(Fonciere-palota).
Sürgönyezim: SCHOTTOLA, Budapest.

„REMINGTON“ IRÓGEPEK VILÁGHIRŰEK.

VALLÁS-és KÖZOKTATÁSÜGYI magy. kir. minster

Kivonat a Hivatalos Közlönyből.

„A vallás és közoktatás-ügyi magy. kir. minster a Remington írógépet (kapható Glogowski és Társa budapesti cégénél Erzsébet-tér 16. sz.) az állami és egyáltalában a hazai tanintézetek részére leendő beszerzésre ajánlja.

Festékpárna mellőzve. — 4-szeres billentyű 8-szoros helyett. — Legfinomabb acélszerkezet. — Közismert nagy tartósság. — Központi vezetékek nélkül. — Minden betűnek csak 1 billentyűje. — Legnagyobb sokszorosító képességgel.

A REMINGTON nagy sikerrel használják. A magyar besenyők, horvát, osztrák, francia, angol orosz és amerikai kormányok. — A magy. kir. bel- és földművelés-, az igazság-, a honvédelmi-, és a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok, — Fiumei kormányzóság, Magyar parlament, — Magy. kir. Államvasutak igazgatósága, M. kir. Államvasutak igazgatóságai, — Magyar Államvasutak gépgyárai, — Magyar Államias hitelbank, — Ganz és Társa, — Budapest székes főváros, Kertváros Budapest, Győr stb. — Gr. Farkas Imre urad. igazgatósága, Mágocs. — Magy. Mezőgazdák szövetségeztetés, — Káiser Zoltán, gróf Festetics urad. ügyésze Budapest, — Győri püspökségi központi iroda Győr, Osztr. m. Államv. társ. urad. igazg. Budapest, Zichy Nándor gróf urad. számvevői hivatala Bpest., L. Krisztina-u. 22. M. kir. állami jószágigazgatóság Arad.

Továbbá számtalan pénzügyesnél, gyárban, kereskedők-nél, iparkamaránál, ügyvédek-nél, magyék-nél, városok-nál, közjegyzők-nél, erdőszek-nél, iskolák-nál, tanároknál, iskolákban, uradalmak-nál stb. stb.

Remington írógépet kívánatravételkötelezettség nélkül küldünk saját költségünkre az ország bármely részébe díjmentes bemutatásra és az egyszerű kezelés begyakorlására bárhova ugyancsak saját költségünkre küldjük ki tisztviselőinket — Árjegyzék bérmentve és ingyen.

GLOGOWSKI és Társa BUDAPEST, Erzsébet-tér 16. Remington írógépek és Edison-mimeographok kizárólag jogosított eladási telepe.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde. (Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés 1898. augusztus 19.

Buzában az üzlet ma tartott volt, a malmok az erős kínálattal szemben még mindig tartózkodóak s csak ittfekvő árakra relettaknak. Elkelt mintegy 20,000 mmáza néhány krajczárral magasabb árákon.

Table with columns for location (Tiszavidéki, Pestvidéki, Kalocsai), quantity (950 mm, 1500 mm, etc.), weight (81 kg, 80 kg, etc.), price (9.90, 9.75, etc.), and time (3 óra).

Table with columns for location (M.-észsaki, F.-tisz, Bánsági, Tolnai, Dunavidéki, Zab), quantity (800 mm, 100, 200, etc.), weight (81 kg, 80 kg, etc.), price (9.50, 9.70, etc.), and time (3 óra).

Rozsban élénkebb a kereslet s kevés forgalom mellett 7-7.10 frttal kelt el Budapest távolságában. Árpában az üzlet változatlan s 7.70-5.85 frt érhető el ab Budapest. Állomáson csak prima és középminőségű fajták találhatók vevőre. Különösen jobb minőségű tiszavidéki árpák iránt élénkebb az érdeklődés.

Zab változatlan s 5.70-5.90 ab itt érhető el minőség szerint. Állomáson nincs vevő. Tengeriben élénk a kereslet. Ab itt 5-5.20 frtig érhető el. Határidők Amerika ma 3/8-1 ctig magasabban érkezik, mire fel nálunk is némileg kedvezőbb volt a hangulat.

Table with columns for location (Szept. buza, Márcz. buza, Osi rozs, Tengeri máj, 1899, aug. 1898, okt., Zab, Káp-repeze aug.), price (8.48-50, 8.40-42, 6.72-74, 4.38-37, 5.16-18, 5.10-13, 5.45-47, 13.10-20).

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e héten nagyobb kínálatok folytán lanyhább irányzat uralkodott és egy a budapesti, valamint vidéki finomítógyárak 1/2 frttal olcsóbban jegyzik a finomított szeszt a helybeli piacon. Élesztő-szesz gyér kereslet mellett 25 krral olcsóbban 56.50-56.75 frtig kelt el.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyers-szesz e héten 1-1.20 frton bécsi kontingens nyersszesz jegyzésen alól volt kínálva, de csak kisebb üzlet létesült.

Galiciából ajánlat nem volt. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50-19.75 forint.

Bécsi jegyzés 19.70-19.90 frt kontingens nyersszeszért. Prágai jegyzés 55.50 forint adózott és 18.75-19. frt adózatlan szeszért.

Trieszti jegyzés 12.25-12.5/8 frt kiviteli szeszért 90 százalékos.

A kivitel e héten kisebb tételeket vásárolt, melyek Fiumén és Trieszten át tovább lettek szállítva. Vidéki szeszgyárak közül: Nagyvárad, Arad, Baja, Győr, Nyirbátor 1/4 frttal, a többiek 1/3 frttal olcsóbban zárulnak.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57-57.25 frt, élesztőszesz 56.50-56.75 frt, nyersszesz adózva 56-56.25 frt, nyersszesz adózatlan (exkontingens) 15.50-15.75 frt, denaturált szesz 22-22.50 frt. Kontingens nyersszesz — — — — —

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Az Erzsébet Gözmalom-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek” részére. Budapest, 1898. aug. 18-án. Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, tejsulyt tiszta súlynak értve, zsákostul, budapesti vasuti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Table with columns for quantity (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7 1/2), price (16.60, 16.15, 14.80, 14.20, 13.40, 12.20, 10.20, 7.40).

A és B dara 17.— frt. Buza 0 1 2 3 4 5 6 7 7 1/2 liszt: frt 16.60 16.— 15.40 14.80 14.20 13.40 12.20 10.20 7.40

8-as takarmányliszt finom goromba frt 5.40 4.— 3.90

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Téli búkköny, téli borsó és homokbúkkönynek folytatódal és jó keresletük volt és a bórherének is élénk forgalmát láttuk. A külföldről beérkezett tudósítások szerint az eddig aratott fűmagvak jó termést nyújtanak, majdnem az összes termelési helyekről hasonló kedvező értelmű jelentések érkeznek.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráról.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetsége-tének jelentése 1898. augusztus hó 17-én.

A folyó hét első felében esendés hangulat uralkodott a csarnokban; a gyümölcsfélék közül csak a

szőlő örvend nagyobb kelendőségnek, míg dinnyé, alma, körte, szilva stb. esekély áron sem talál vevőre husziletben változatlan a helyzet.

Beérkezett a szokásos napi czikkeken kívül egy nagyobb mák- és leneseküldemény.

Elkelt: Marhahus 50-54, sonka 90-100 kr. kilója. Görögdinnye 6-20, sárgadinnye á-15 krig darabja, alma 5-14, körte 4-12, szőlő 25-35 kr kilója. Fogoly 40-55, rák 2-8 krig drbja. Teavaj 90-1.10, főzővaj 70-80, tehénturó 4-12, tejföl 25-28 kr kilója.

(A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése. Budapest, 1898. augusztus 18-án.)

Hns. Marhahus hátulja I. oszt. 1 q frt 52-56, II. oszt. 48-50, III. oszt. 36-44, eleje I. oszt. 50-52, II. oszt. 48-50, III. oszt. 30-40, borjúhús hátulja I. oszt. 60-70, II. oszt. 58-60, eleje I. oszt. 56-60, II. oszt. 46-56, birkahús hátulja I. oszt. 40-42, II. oszt. 38-40, eleje I. oszt. 36-38, II. oszt. 32-36, bárány eleje 1 db 0.—0.—, hátulja —, sertésbús magyar szalonnával elsőrendű 1 q 60-62.0, vidéki —, szalonna nélkül elsőrendű 62-64, vidéki 46-52, sertésbús pörkölt —, sertésbús szeb szalonnával —, szalonna nélkül —, sertésbús füstölt magyar —, idegen (vidéki) —, sonka nyers 1 kg. 80-100, füstölt bef. csonttal 1.0-1.10, csont nélkül 1.10-1.20, sonka füstölt kif. csont nélkül —, szalonna sózott 1 q 59.0-61.0, füstölt 63-65, sertészsir hordóval 63.0-66.0, hordónélkül 63.0-64.0, kolbász nyers 1 kg. —, füstölt 60-80, szállami beföldi 180-190, külföldi —, malacz szopos élő 1 db 2.80-4.—, füstított 0.00-0.00.

Baromfi. a) Élő. Tyúk 1 pár frt 1.00-1.30, csirke 0.55-1.20, kappan hizott —, sovány 0.—0.—, réce hizott 1.80-2.60, sovány 0.90-1.40, lud hizott 4.50-6.00, sovány 2.00-2.80, pulyka hizott —0.—, sovány 2.—2.80. b) Tisztított. Tyúk 1 db frt 0.—0.—, 1 kg. —, csirke 1 db 0.30-0.60, 1 kg. —, kappan hizott 1 db 0.—0.—, 1 kg. —, réce hizott 1 db 1.00-1.50, 1 kg. —, félkövér 1 dq 0.90-1.20, lud hizott 1 db 2.80-3.50, 1 kg. 50-0.54, félköv. 1 db 1.50-2.00, 1 kg. —, pulyka hizott 1 db 1.80-2.00, 1 kg. —, félkövér 1 db 0.—0.—, 1 kg. —, ludmáj 1 db 10-0.80, 1 kg. 1.20-1.50, ludzsir 1 kg. 1.0-1.20, idej liba 1 db —.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0.38-0.09, lefölözött 0.06-0.07, tejszín 0.—0.—, tejföl 0.20-0.30, tehénvaj (tea) 1 kg. 0.80-1.10, I. rendű 0.75-0.80, II. r. 0.60-0.70, olvasztott 0.60-0.60, Margarin I. rendű 0.—0.—, II. rendű 0.—0.—, tehénturó 0.08-0.10, juh-turó 45-48, liptói 0.48-0.60, juhsajt 0.48-48, emmen-hali sajt 1.10-1.10, goji sajt 0.72-0.72.

Liszt és kenyérem. Fehér kenyér 1 kg. frt 17.0-18.0, barna kenyér 13.0-15.0, rozsenyér 11.0-11.0. Buzaliszt 00 sz. 1 q —, 0 —, 1 —, 2 —, 3 —, 4 —, 5 —.

Hűvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 7-9, stoke-raui 22-33, borsó fehér magyar 6.00-13.—, koptatott magyar 13-15, külföldi 17-24, bab fehér apró 7-11, nagy 8-12, szines 8.00-13.

Tojás. Friss I. o. (1440 db.) 1 láda frt 30.0-30.50 II. oszt. (1440 db.) 26.5-28.0, meszes —, orosz tojás 100 db. —, tea tojás 2.00-2.30, törött tojás 0.—0.—

Zöldség. Sárgarépa 100 kötes frt 1.90-4.00, 1 q 2-4.5, Petrezselyem 100 kötes 1.0-4.50, 1 q 2.00-4.— zeller 100 drb 0.40-0.5, karalábé 0.6-0.80 vörösbagyma 100 köt. 1.00-2.50, 1 q 3.—6.—, foghagyma 100 köt. 8-12.0, 1 q 8-14.—, vörösrépa 100 drb 0.40-0.80, fehérrépa, fejeskáposzta 2.0-5.00, kelkáposzta 100 drb 1.00-1.20, vörös káposzta 3-6.—, fejjessalata 0.50-1.00, kötött saláta 0.0-0.00, burgonya, rózska 1 q 1.50 2.00, sárga 2.20-2.50, külföldi —, fekete reték 100 drb 0.30-0.50, uborka nagy salátának 100 db 1-2.—, savanyítani való 100 db 0.5-0.8, savanyított 0.80-1.20, zöld papr. 25-50, tsk főző 5-6.00, zöldbab 0.6-0.08 zöldborsó hüvelyes olasz 1 kg. —, fejtett 1 lit. 10-20, tengeri 100 cs 6-1.0, karfiol 100 db 12-28, paradicsom 1 kg. 0.03-0.05, spárga 0.—0.—, torma 1 q 6-16.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt —, köz. alma 6-12, fajkörte 10-20, közönséges körte 8-10, szilva magva, való 8-12, vörös 2.5-6.0, aszalt —, cseresnye faj —, közönséges 0.—, meggy faj —, közönséges —, ringló 6-14, barack kajszin —, ősz 25-50, dinnye görög nagy 1 db 10-30, kicsi 6-8, sárga faj 0.4-0.15, 1 kg. közönséges —, szőlő 1 kg. 0.20-0.30, csemege —, dió (faj, papir-héjú) 35-50, közönséges 25-30, mogoró 25-28, gesztenye magyar —, olasz —, narancs messina 100 db —0-0.0, pugliai 4.5-5.0, mandarin 0.00-0.00, citrom 1.00-1.50, füge hordós 1 q 18-20, koszorus 20-22, datolya 40-45, mazsolaszőlő 50-65, egres 1 lit. 0.—, eper 1 kg. — kr.

Fűszerek és italok. Paprika I. rendű 1 q. frt 30-60, II. rendű 20-28, csöves —, (száritott) —, köménymag —, borsókamag —, mák 1 q. frt 25-29, méz csurgatott 0.25-0.45, sejtkeny 1 kg. —, szappan szin 20-25, közönséges —, fehérbor asztali palackban 1 lit. 0.40-0.50, vörös asztali palackban 0.40-0.50, házi pálinka palackban —, ásványvíz palackban —

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-
utca, 1898. aug. 19. A székesfőv. IX. ker. előjáróság
jelentése a „Köztelek” részére). Felhozott a szokott
közsegekből 195 szekér réti széna, 85 zekér muhar,
47 zsupszalma, 9 szekér alomszalma, 0 zekér takar-
mányszalma, — szekér tengeriszár, 5 szekér egyéb
takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.),
800 zsák szecska. A forgalom élénk. Árak q-ként a
következők: réti széna 180—200, muhar uj 210—260,
zsupszalma 140—170, alomszalma 120—140, egyéb
takarmány —, lóhere —, takarmány-
szalma —, tengeriszár —, luczerna —
—, sarju —0—0, szalmaszecska 180—200, széna
—, uj —, zabosbüköny 230—250. Összes
kocsiszám 349, súly 314100 kg.

Allatvásárok.

Budapesti juhvásár. 1898. aug. hó 16-án. (A
székesfővárosi közigazgatás és marhavásár igazgatóság
jelentése a „Köztelek” részére).

Felhajtott: Belföldi hizalt ürű 459, feljavított
juh 830, kisorolt kos 442, kiverő juh 80, bárány —,
kecske 142, szerbiai 1377, angol keresztelés —, ro-
mániai — durvaszőrű — db.

Borjuvásár élénk, birkavásár lassu lefolyásu volt.
Árak a következők: Belföldi hizalt ürű 20—21:50
frt/paronkint, 22:0—24:50 frt/100 kiló élősúly szerint,
kiv. — frt/100 kiló élősúly szerint, 19:0 paronkint, 20:00
21:00 frt/100 kiló élősúly szerint, kisorolt kosok 12:0—14:0, kiv.
frt/100 kiló élősúly szerint, kiverő juh 11:0—16:00 paronkint, 17:—19, kiv.
frt/100 kiló élősúly szerint, bárány, kecske 16—19, kiv. — frt pár.
angol keresztelés — pár., — súly, szerbiai 9—13:0,
durvaszőrű — frt/paronkint, 100 kiló után — frt.

Budapesti szarómarhavásár. Augusztus hó 18-án.
A székesfővárosi közigazgatás és marhavásár igazgatóság
jelentése.

Felhajtott: 488 drb belföldi — db galicziai,
— drb tiroli, 1 db növendék élő borju, — db élő
bárány, — drb belföldi, — drb galicziai, — drb
tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, — drb
öltött bárány, — drb élő kecske.

A borju és lárnyvásár hangulata élénk
lefolyásu volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi —
frt/100 kiló élősúly szerint, kivételesen — frt/100 kiló élősúly szerint,
kivételesen — 48 frt/100 kiló élősúly szerint, növendék borju — frt/100 kiló élősúly szerint,
kivételesen — frt/100 kiló élősúly szerint, — frt/100 kiló élősúly szerint
öltött borju: belföldi — frt/100 kiló élősúly szerint, tiroli — frt/100 kiló élősúly szerint,
galicziai — frt/100 kiló élősúly szerint, növendék borju — frt/100 kiló élősúly szerint,
öltött bárány — frt/100 kiló élősúly szerint, bécsi oltott borju —, kiv
frt/100 kiló élősúly szerint. Élő bárány — frt/100 kiló élősúly szerint, kivételesen frt/100 kiló élősúly szerint
élő kecske — frt/100 kiló élősúly szerint. Hizalt ürű —

Budapesti gazdasági és tenyészmárvásár. 1898.
évi augusztus hó 18-án. (A budapesti közigazgatás és
marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére).
Felhajtott: 278 db, ugymint: jármos ökör elsőmin. —
db, közép 99 db, alárendelt — db. Fejőstehén: fehér
0 drb, tarka 142 db, tenyészbika 2 drb, tarka tinó —,
fehér — db, jármosbivaly — db, bonyhádi 35 db,
hizalt való ökör — db, tarka — db.

Jármos ökör nagyon kevés volt felhajtva, ára
valamivel javult. Fejős tehenekre volt néhány nagyobb
vevő, ezért a vásár élénkebb volt, noha az árak nem
változtak.

Következő árak jegyzettek: Elsőrendű jármos
ökör —, középmin. jármos ökör —320 párja,
alárendelt minőségű jármos ökör —, hizalt
való, jármosbivaly — é. s., — frt/paronkint,
jobb minőségű jármos ökör — mm-kint é. s.,
tarka bekötött való ökör — frt/100 kiló élősúly szerint, Fejőstehenekért és
pedig: Fejőstehén magyar tehén —, tarka kevert
szárnazásu tehén 70—115, bonyhádi tehén 120—170
kiv. — frt/100 kiló élősúly szerint, bika — frt/paronkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1898. augusztus hó
18-án. (A budapesti közigazgatás és marhavásár igazgatóság
jelentése a „Köztelek” részére). Felhajtott: 3648 db
nagy vágómarha, nevezetesen: 424 db magyar és tarka
ökör, 538 db magyar és tarka tehén, 1957 db szerbiai
ökör, 0 db boszniai ökör, 0 db boszniai tehén, 384 db
szerbiai tehén, 138 db bika és 207 db bivaly.

Minőség szerint: 458 darab elsőrendű hizott
2613 db középminőségű és 577 db alárendelt min. bika
— db elsőrendű hizott ökör, — db közép-
minőségű ökör és — db alárendelt min. ökör: — db
elsőrendű hizott tehén, — db középminőségű tehén,
— db alárendelt minőségű tehén.

Vágómarha felhajtás változatlan. Miután több
idegen vevő volt, a jó és közepes minőségűek 100 kilo-
grammonkint 1 frttal drágultak. Gyengébb minőségűek
nem emelkedtek, de könnyebben voltak eladhatók.

Következő árak jegyzettek: Hizott magyar
ökör jobb minőségű 31—34—, kivételesen 35—,
hizott magyar ökör középminőségű 28—32—, alá-
rendelt minőségű magyar ökör 23—27—, jobb minö-
ségű magyar és tarka tehén 20—32—, kivételesen tarka
tehén —, magyar tehén középmin., 20—32—,
alárendelt minőségű magyar és tarka tehén —
—, szerbiai ökör jobb minőségű 24—31—, kiv.
—, szerbiai ökör középminőségű 20—23—, szerbiai
ökör alárendelt minőségű —, szerbiai bika
22—32—, kivételesen —, szerbiai bivaly 17—23,
kiv. — frt/100 kiló élősúly szerint.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1898. aug. 18-án.
(A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek”
részére).

A vásár forgalma közép.
Felhajtott összesen 528 db. Eladatott 259 db.
Jobb minőségű lovakból háts 25 db, eladatott 9 db
170—225 frtért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 10 db,
eladatott 4 db 100—150 frtért, nehezebb kocsiló
(hintós) 14 db, eladatott 3 db 150—180 frtért, igás
kocsiló (nehéz nyugoti faj) 50 db, eladatott 15 db 80—
120 frtért, ponya 2 db, eladatott 0 db — frtért;
közép minőségű lovakból: nehezebb félek (fuvaros ló
stb.) 100 db, eladatott 40 db 45—75 frtért, könnyebb
félek (parasztló stb.) 150 db, eladatott 65 db 28—50
frtért; alárendelt minőségű lovakból 177 db, eladatott
123 db 10—15 frtért. Bécsi vágóra vásároltatott 27 db,
az állatkert és kutyák részére vásároltatott 8 db, tu-
lajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — db, ragályos be-
tegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt
a gyepmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1898. augusztus 19. (Első
magyar sertéshizaló-részvénytársaság telefon-jelentése a
„Köztelek” részére). Az üzlet csendes volt. *Heti átlag-
árak:* Magyar válogatott 320—380 kg. nehéz 59:0—59:5,
280—300 kg. nehéz 59:00—59:50 kr, öreg 300 kg. tui
— kr, vidéki sertéskönnnyű kr. Szerb 58:0—59:5
kr. Román — tisztá kg. páronkint 45 kg. élet-
súlylevonás és 4% engedmény szokásos. — *Eleség-
árak:* Tengeri ó 5:30— frt, árpa 6:00 frt Kőbányán
átvéve. *Helyi állomány:* Aug. 12. maradt: 47790 drb
Felhajtás: Belföldről 1653 drb, Szerbiából 876 darab,
Romániából — drb, egyéb államokból — darab.
Összesen 2529 db, F ő s s z e g 48319 db. Állomány
és felhajtás együtt — drb. *Elhajtás:* budapesti fo-
gyasztásra (I—X. kerület) 737 drb, belföldre Budapest
környékére 790 drb, Bécsbe 218 drb, Csehországba,
Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 578 db.
Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db,
A szappangyárakban feldolgoztott: szállásokban el-
hullott 3, vagonból kirakatott hulla 3, borsókásnak
talaltatott 9, összesen 15 db. Összes elhajtás 2338
darab. Maradt állomány 45981 drb. A részvény-szállá-
sokban 10225 drb van elhelyezve. Az egészségi és tran-
zit-szállásokban maradt 2618 drb. *Felhajtás:* Szerbiá-
ból 876 db, Romániából — drb, összesen 3494 drb.
Elhajtás: 1195 drb, maradt állomány 2299 drb és
pedig 2299 drb szerb és — db román. Az egészségügyi
személnél jan. 1-től máig 399 drb a fogyasztás alól ki-
vonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Sóvány sertésüzlet. (A magyar élelmiszer-szállító
részvénytársaság heti jelentése)

A kereslet meglehetősen élénk volt, különösen
100—130 kg. súlyu malaczkok voltak könnyen elhelyez-
hetők. Eladások e hét folyamán következő árakon
jötték létre.
Vészen átment 100—130 kg. (páronk.) súlyban 59—61 krig
" " 130—170 " " " 58—60 "
" " 170—200 " " " 55—58 "
Vészen nem átmentek általában kilonként 10—12
kral olcsóbban kerültek forgalomba, lanyha vételkedv
mellett.

7—10 hónapos, sertésvészen keresztül ment ma-
laczkok, élénk kereslet mellett 64—66 kron keltek el,
míg vészen nem átmentek 42—45 kr ár mellett akad-
tak vevőre. Árak kilonként 4% levonással értendők.

Bécsi vágómarhavásár. 1898. aug. 16. A bécsi
marha- és húspénztár jelentése.

Összes felhajtás 5165 db. Ebből magyar 3873 db,
galicziai 184 db, bukovinai 577, németországi 531 db,
hizott 2283 db, legelő 966 db, fiatal 1916 db, ökör
4026 db, bika 587 db, tehén 552 db, bivaly 302 db.

A kis mennyiségű felhajtás következtében a hi-
zott állatvásár élénken kezdődött és élősúlynál 100
kgkint 1/2—1 frttal árjavulás állott be. Ezen jó hangu-
lat a jobb minőségűeknél zárlatig tartott. csupán az
alárendelt árknál — melyekből rendkívül nagy volt a
felhajtás — volt az üzlet lassu lefolyásu s nem ada-
zott el minden.

Árak: prima magyar 35—37:50 (—) frt, szekunda
31—34 frt, tertia 27—30 frt. Galicziai prima 37—40—
(—) frt, szekunda 32—36 frt, tertia 29—31 frt. Német
prima 38—41:50 (—), szekunda 34—37, tertia 31—33
frt. Konzervökrök. 22—29— é. s., rosszabb minőségű
— frt é. s. Bika 23—35— (0) frt é. s., tehén 22—34
frt és bivaly 18—25:50 frt é. s. (Kizárólagosan élősúlyra
minden % levonás nélkül történnek. Az értékesítésben
kitüntetett árak ugy értelmendezők, hogy egy és ugyan-
azon eladó, a jobb minőségű állatok kg.-jáért p. o. 40
krt, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyes eladások: Magyar hizó ökrök. Eladók:

	Ár	Ár
Grubitsch Pál, Kopháza	33	30
Hacker Miksa, Sopron	33	37
Lederer Kálmán, Nagyváradi	38 1/2	—
Löwinger Sal., Sárvár	35	30
Neumann testvérek, Arad	37 1/2	—

Német hizóökrök. Eladók:

Blau testvérek, Temesvár	41 1/2	41
Frisch F., Verseck	41	40
Neumann testvérek, Arad	41 1/3	—

A es. kir. helytartóság rendelete következtében
ragados tüdőlob miatt zár alatt vannak Arva, Liptó,
Nyitra, Pozsony, Szepes, Trencsén és Turócmező k,
valamint Mosonmegye rajkai járása és Pozsony szab.
kir. város területe.

Bécsi szarómarhavásár. 1898. aug. 11-én. Fel-
hozott: 3071 borju, 1088 élő sertés, 483 kizsigereit
sertés, 259 kizsigereit juh, 135 bárány.

Az általános kis mennyiségű felhajtás követke-
ztében az üzlet emelkedett árak mellett elég élénk volt.

Árak kilogrammonkint: kizsigereit borju 52—64
kr., prima — kr., primissima — kr., élő borju
35—40 kr., prima 42—48 kr., primissima 50—53 (—)
kr., fiatal sertés 44—54 kr., kizsigereit sertés nehéz
62—64 kr., süldő 66—68 kr., kizsigereit juh 28—40 kr.,
bárány páronkint 4—12 kr.

Bécsi sertésvásár. 1898. aug. 16-án. (Schleiffel-
der és társai bizományi czég távirati jelentése a „Köz-
telek” részére).

Felhajtás: 2654 lengyel, 3968 magyar sertés, össze-
sen 6622 drb.

Az üzlet lanyha.

Ára kilonként élősúlyban fogyasztási adó nél-
kül: prima 52—53 kr, kivételesen 54— kr, közepes
49—51— kr, könnyű 44—54 kr, süldő — kr.

Bécsi juhvásár. 1898. aug. hó 11-én. Felhajtás
2764 db juh.

A forgalom a múlt hetivel szemben változatlan.

Árak: export juh páronként 23—25—, kivét.
—, raczka —, selejtes juh párkint 20—22— frt.

**Ingtatlanok árverései (20000 frt becsértéken
felül.)**

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Aug. 22	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Grósz Sándor-dorné szül. Blazovich Emilia	69208
Aug. 22	Abauj-szántói kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Klein Lajos és neje Kroó Etelka	88666
Aug. 22	Szászvárosi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Bregyán Veltoka Viktor	132800
Aug. 12	Tornaljai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Forgách József	143552
Aug. 23	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Ruczay János	41430
Aug. 23	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Rucsei János	41430
Aug. 25	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kiss Andor	282022
Aug. 27	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Deutsek Imréné szül. Rosner Gizella	218205
Aug. 31	Szabadkai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	bajnai Vojnics Borcsa	26144
Szept. 3	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Weisz Mór	53486
Szept. 7	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	g. Festetich Benoné	120000
Szept. 7	Lugosi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Pausz Gizella	40422
Szept. 12	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Rózsa Ferenc és neje	46792
Szept. 13	Beregszászi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Gottlieb Bernát csődötmege	30244
Szept. 17	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Csávolcsky Lajos	167974
Szept. 23	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Bárczay Ödön	45607
Szept. 24	Zombolyai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Jellasics Adalbert	53705
Szept. 27	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Diámani Miklós	93000
Szept. 28	Halmi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Brezina Tódor	38472
Okt. 1	Pécsi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Obetko Zsigmond és neje	29550
Okt. 17	M. Szigeti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Dr. Hollósy István	60364
Okt. 28	Német-bogszói kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Keil Gyula	59063

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és
kiadásért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igaz-
gatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az
O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Budaj
Barnabás, az O. M. G. E. titkára.

Országos Magyar Kőlesönös Biztosító Szövetkezet.**BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.**

Alakult 1894. évi en.

Elnök: TELEKI GÉZA gróf.

Alelnök: CSÁVOSSY BÉLA.

Igazgatótagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf., BUJANOVICS SÁNDOR, DESSEWFFY ARISTID, PÜSPÖKY EMIL,
RUBINEK GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILÁSY ZOLTÁN, SZÓNYI ZSIGMOND,
TELEKI SÁNDOR gróf.,
Vezérigazgató: SZÓNYI ZSIGMOND.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KŐLESÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdaközönység általános elismerése szerint úgy a tűz- mint a jé-biztosítás terén híven megfelel hivatásának; folyton fejleszt a reformokat, melyeket a gazdaközönység éveken óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegegedését vívta ki magának, az

Épület és átalány (pauchal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival telemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bérleggel; — minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszágnak, ha hasznal egy szerszámot, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapest, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökösek. 5024

Vágó- és tenyészállatok eladását és vételét

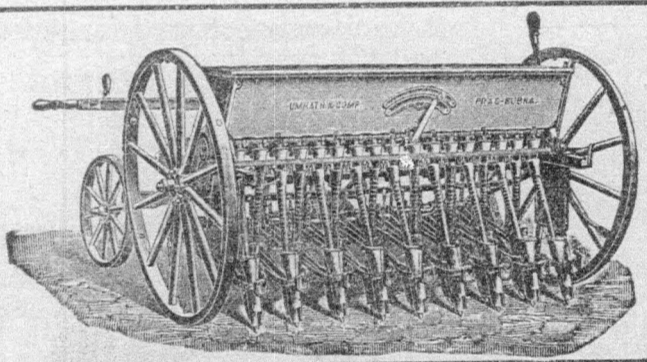
legcélszerűbb hirdetni a

„Mészárosok és Hentesek Lapja”-ban.

5741

Budapest, VIII. Csokonay-utca 10. sz.

Hirdetések díjazás szerint számítatnak.

Sorvetőgépeket

a legújabb és legjobban bevált szerkezetben, egytemes- és többvasu ekéket páncélezéll-kormánylemezekkel, boronákat, hengereket, konkolyozókat, gabonatisztító-rostákat és teljes takarmánykamra-berendezéseket, nagy választékban és jutányos árakon szállítanak

Umrath és Társa

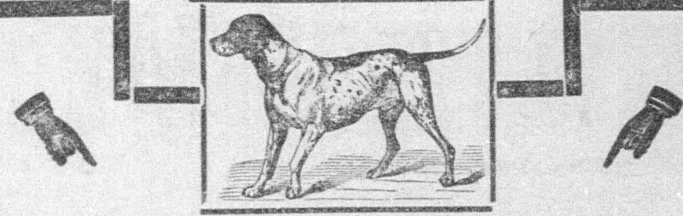
mezőgazdasági gépgyárosok

Budapest

V. ker., Váci-körút 60. szám.

Árjegyzékkel és költségvetéssel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

U. i. Borsajtók (System Mabilie és szőlőzuzók kiténő kivitelben és mindenféle nagyságban.

Foxterrier kutyákat

igen jó patkány, vakond irtót és egyéb kártékony vad pusztítót, rókáknak a lyukból való kiűzésére is alkalmassal szállít jótállás mellett.

PICK OSWALD

tenyészállat importeur

VII. kerület Külső kerepesi-ut 1. szám.

Fuchs Hermann

tejgazdasági edények gyára 4760

BUDAPEST,

VI., Szondy-utca 35. sz.

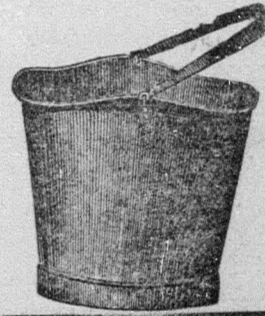
Edény gyártmányaim úgy minőségben, mint ár tekintetében általános elismerésben részesülnek.

Rendes vevőim közül felsorolom:

a „Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezetet”, a „Gazdák Budapesti Tejegyesületét” ugyazintén az aradi, pécsi, stb. tejcsarnokokat és számos nagy hazai gazdaságot.

Referenciákkal szívesen szolgálok.

Telefon-szám 17-35.

Proskowetz Emil cs. és kir. szabadalmazott kwassitzi cukorgyára

Kwassitz, északi vasut, Morvaország ajánl

kwassitzi eredeti Hanna korai rozst

mely

korai érés, termés hozam, ugyszinte legmagasabb perczent

és zöld, finomhéjú szem által tűnik ki és a melyet ifj. lovag Proskowetz Emil termeszt. 6261

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVŰ ŐRÁZLETE.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélókra.
BOWER-BARFF féle szabadalmazott inoxidálás módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen védve.

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

Arjegyzékek **W. GARVENS, Wien,** L. Walfischgasse 14. sz.
 ingyen és bérmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

1806

SEIFERT JÓZSEF, Pozsony, Halászkapu-utca 4.

cs. és kir. udv. fegyverszállító Interurbahn telefon 252. szám.

ajánlja dus rakítót

Henri Pieper eredeti DIANA fegyverekből ugyszintó czélszerű (Hemmerle-féle) fegyverekből
J. P. Sauer & Sohn czég Krapp Frigyes-féle különleges aczélsővű fegyverekből

eredeti gyári árakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lévő vadászfegyverei s kimerítő leírással, valamint számos előző vadászakéval és hivatásos vadász referenciájával, ugyszintén árjegyzékkel kézzéggel szolgálók.

Kész vadásztöltényeket, pontosak és megbízhatók, a legjobb rendszer szerint, osztr. magyar igen finom vadász- és cselővű porral, ugyszintán osztr.-magyar füstnélküli vadászporral töltve, szállítók bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliborúhoz a legelősebb áron, továbbá füstnélküli angol (főér) Schultze-porral töltve — serfítel vagy anélkül — 12. és 16-os kaliborúhoz állandóan kapható.

Eredeti-Eley-töltények

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek.

Fenti czég kitünttetett:
 a. m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelmi ministerium által 3853. sz. a. Budapest 1883. december 1., a m. kir. honvédelmi ministerium által 5219. sz. a. Budapest, 1882. okt. 15., a cz. és kir. hadügyministerium által 38-8. Abth. 7. sz. a. Bécs 1881. december 17., a cz. és kir. honvédelmi ministerium által 2064/572. IV. sz. a. Bécs 1882. március 16., a m. kir. kereskedelemügyi ministeriumtól, Budapest, 1897. április 2-án.

Repcze, árpa és buza aratásra

SZABADALMAZOTT KEVESEPORTIO
 KÖTELEK
 BELLAN MATYÁS
 BACS-CSEBEN
 PROSPEKTUS INGYEN BÉRMENTVE

Sok évi tartósságuk és más előnyük miatt olcsóbbak a száma-kötelekénél, mit számtalan iradalom és gazda elismerő levelekben bizonyít.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG) ezelőtt PFANHAUSER A. ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK) MINDENMÉJ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK. Tejgazdasági telepek teljes felszerelése. **BUDAPEST** VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45. (ROYAL SZÁLLODA)

Gazd. kötélárúk. ZSÁKOK, PONYVÁK,

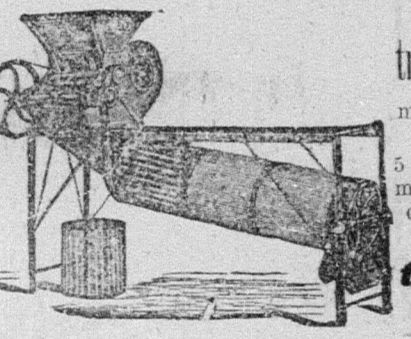
zsinegek, hevederek, tömlők, fehér ruhaterítők. Tornaszerek, függőágyak és mindennemű hálók ipartelepe. **SEFFER ANTAL** Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz. Valódi angol **LAWN-TENNIS** gyári raktára. Gondos kiszolgálást. Vidékre árjegyzék szerint.

GAZDÁK KÖNYVE

czim alatt jelent meg **Rombay Dezsőnek** legújabb műve. A könyv szól a mezőgazdaság minden ágáról, állattenyésztésről, baromfiakról, méhészetéről, selyemhernyóról, erdőről, nemes fűzről, konyhakertészetéről, gyümölcsészetéről, szőlőmívelés- és borkészítéséről, a gazdálkodás rendjéről, számvitelről és egyéb hasznos tudnivalókról. A számos ábrával illusztrált könyv **Ára 2 ft.** Megrendelhető lapunk kiadó-hivatalában.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR,

Budapest, V. ker. Katona József-utca 8. Ajánljuk **trieurjeinket** minden gabona tisztítására. 5 kiló nyersternény beütése mellett speciális **trieurt** készítünk. Lekopott trieurköpenyt gyorsan és olcsón ujjal feleserélünk. Kivánatra képes árjegyzékkel szolgálunk bérmentve. Jutalék mellett szolid elárúsítók alkalmazást nyerhetnek. 5953

Magyar királyi államvasutak.

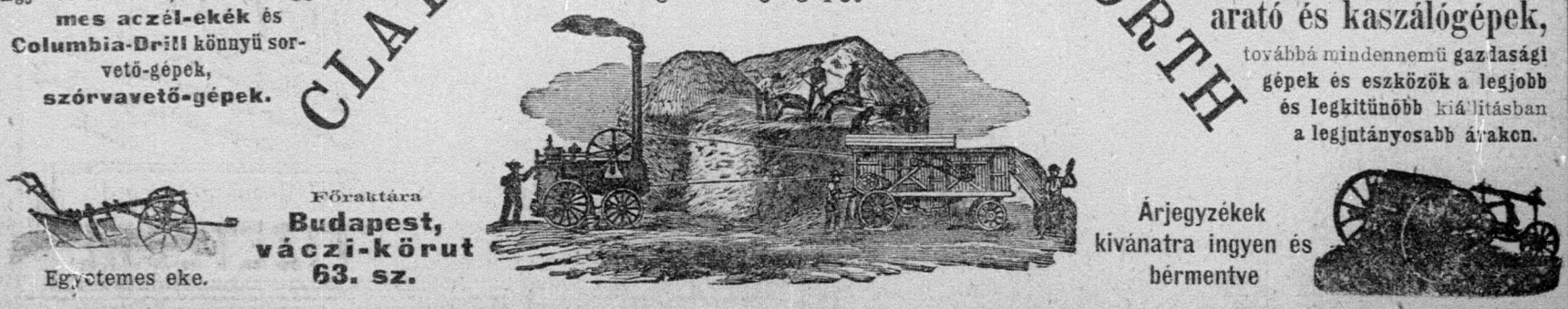
117394. A/IV.

HIRDETMEYNY.

(Menetrend változás a pozsony-ujváros—dunaszerdahelyi—ujkomáromi vonalon). A pozsony-ujváros—dunaszerdahelyi—ujkomáromi vonalon közlekedő 5312. és 5313. sz. vegyesvonatok menetrendje f. évi augusztus hó 15-től kezdve olyképp fog módosítani, hogy az előbbi vonat Pozsony-Ujvárosból 1 órával korábban indittatik, míg ellenben az utóbbi a dunaszerdahely—pozsony-ujvárosi vonalon 15 percczel később fog közlekedni. Az új közlekedési idők ennek folytán a következők lesznek: Az 5312. vegyesvonatnál Pozsony-Ujváros indul reggel 7 óra 50 percz, Dunaszerdahely érkezik d. e. 10 óra, Dunaszerdahely indul d. e. 10 óra 20 percz, Uj-Komárom ér. d. u. 1 óra 5 percz. Az 5313. személyvonatnál Dunaszerdahely indul d. u. 2 óra 10 percz, Pozsony-Ujváros ér. d. u. 4 óra 30 percz. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjaztatik).

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Legújabb szerkezetű **gőzmozdonyok** 2 1/2 lóerőtől 30 lóerőig fa-, szén- és szalmafűtésre. Egy- és többvasu, valamint egytemes aczel-ekék és Columbia-Drill könnyű sorvető-gépek, szóróvető-gépek. **mezőgazdasági gépgyárosok** **Legújabb szerkezetű gőzcséplő-gépek** kettős szalmarázókkal és megnagyobbított rostákkal. **Kazalozók,** arató és kaszálógépek, továbbá mindennemű gazdasági gépek és eszközök a legjobb és legkitűnőbb kiállításban a legjutányosabb árakon.

Főraktára **Budapest, vaczi-körút 63. sz.** Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve

Gőzekék

utcai lokomotivok,

gőzcseplőgépek hajtására a főhercegi vasművekből. A gépek vásárlásánál mezőgazdasági szakértői tanács adatik. Szíves tudakozódások

Erzherzogliche Cameral-Direction
in Teschen in Schlesien, ezimen. 4091

54318/II-2-a, 1898. sz.-hoz.

Hirdetmény.

A földmivelsügyi m. kir. miniszter az állami ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom igazgatóságait utasította, hogy az általuk termelt magvakból, — a mennyiben ezek az uradalom saját céljaira nem szükségesek — az alább részletezett feltételek mellett

vetőmagul eladhatnak

mindazon gazdáknak, kik ez iránt az igazgatósághoz fordulnak.

Ezen feltételek a következők:

1. Egy gazdának (vevőnek) egy és ugyanazon gabona-nemből 100 q-ig, egyéb vetőmagvakból pedig 10 q-ig terjedő mennyiség adható el.

2. Az eladási árak megállapításánál Bábólnára és Kisbérre a győri, Gödöllőre és Mezőhegyesre a budapesti, végül Fogarasra a fogarasi piacon — az elszállítás napján — jegyzett tényleges eladási, illetőleg piaci vagy tőzsdei árak fognak alapul vétetni oly módon, hogy az illető piacon jegyzett árból szállítási költségre Kisbéren és Bábólnán 20 kr., Gödöllőn 15 kr. és Mezőhegyesen 50 kr. fog levonatni.

3. Csere útján is adhatnak át az uradalmak vetőmagvakat, de csak kis gazdáknak egyforma minőségű és súlyu magvak ellenében és pedig úgy, hogy egy bizonyos súly szerinti mennyiségért ugyanennyi vetőmag fog kiszolgáltatni.

4. A szükséges vetőmagokra előjegyzéseket is tehetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságainál és pedig őszi gabonára f. évi szeptember hó 30-ig, tavasziakra pedig f. évi december hó 31-ig, megjegyezvén, hogy a vetőmagvak eladása, illetőleg kiszolgáltatása egész éven át fog eszközöltetni.

5. Hogy a vásárolt vetőmag kizárólag vetésre fordíttassék — ezért csakis azon gazda kaphat az állami birtokokról vetőmagot; a ki községi bizonyítvánnyal igazolja, hogy a kérelmezett vetőmagra [tényleg szüksége van] földjei bevetéséhez.

Ez a községi bizonyítvány a vetőmag átengedése iránt benyújtott kérvénnyel egyidejűleg az illető birtok igazgatóságának bemutatandó.

Budapest, 1898. augusztus hó 13-án.

Földmivelsügyi m. kir. minister.

Eredeti szép, tiszta magyarfajú,
elsőrendű jármos ökör,

gazdasági munkára még a legalkalmasabb van nálam

eladó harminczhárom darab.

Bővebb felvilágosítással szolgálhatok levélben. Vevőt vasutnál kocsni várja, kocsin az ut csak rövid félóra.

Péter András, Szeghalom, Békésmegye.

TAKARMÁNYMESZET,

szavatolt 40—42% phosphorsav tartalommal, tiszta, ártalmas alkotó részeketől ment, **arsenmentes**, ajánlunk brünni raktárunkból a pénz előleges beklüldése vagy utánvét mellett 50 kiló 7 frt, 100 kiló 13 frt 50 kr. 5547

Knochenmehl-, Spodium-, Gelatine- und Leimfabrik, Brechelschhof, Preuss. Schlesien.

Kérdézküldések és megrendelések közvetlenül hozzánk intézendők.

Az eredetves kiállításán az arany érdemkeresztet és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

WEISER J. C.

gazdasági gépyára és vasöntődeje
NAGYKANIZSÁN,

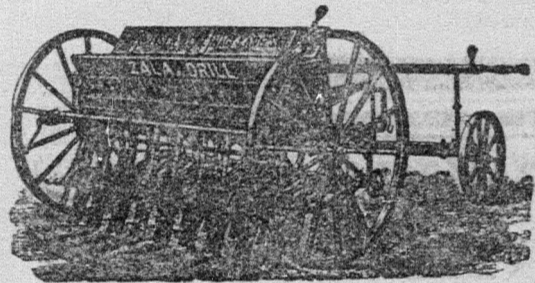
tudomására hozza a nagyérdemű gazdaközönségnek, hogy

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL

Az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület 1897. október hóban Kisbéren rendezett nemzetközi vetőgépversenynél a legelső díjjal, a

állami aranyéremmel

Arjegyék ingyen és bérmentve.

és az 1897. szeptember hóban Lévaon megtartott vetőgépversenynél a legelső díjjal „nagy územre”

arany-éremmel

tüntetett ki.

Ajánlja: szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

Zala-Drill és

Perfekta

sortvetőgépelt; több kiállításán kitüntetett

Sack-rendszerű aczélekeit, szecska- és repavágóit és mindenféle gazdasági gépeit és eszközeit.

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 11 frt.

Eladó,

a piacznál mérsékelt árban — tetszésszerinti mennyiségben: 500 drb 5—6 éves

elsőrendű erdélyi magyar faj igás ökör,

250 drb 1 évet töltött és 170 drb 2 évet töltött

elsőrendű erdélyi magyar faj tinó.

Felvilágosítással szolgálunk: **László és társai, Nagy-Iklódon,** (Szolnok-Dobokamegye) vasut-, posta- és távirda-állomás. 0243

Legujabb szerkezetű

szabadalmazott terményrosta

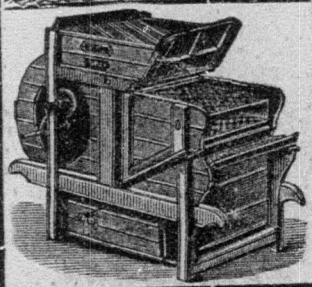
többszörösen első kitüntetést nyertek és minden gazdaságban a legjobbnak elősmerve.

Legolesőbb árak.

Az eddig látottakat felülmúlja ugy munka, minősége, mint egyszerű szerkezetében.

Kalmár Zsigmond, cs. és kir. szabad. különleges terményrosta gyára **Turkeve.**

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Alulírott uradalmi intézőség ajánlja őszi vetésre a következő **dus hozamu** és **kipróbált minőségű rozsfajtákat:**

„Bahlsen Triumph-rozsot“

100 kgr. 10 forint,

Ronovi Elite-rozsot,

legujabb keresztezés „Triumph“ és óriás hegységi rozsból a legnagyobb ellenálló képességű és legdusabb hozamu hatsoros rozsfajta, meglepő eredmény. Vetőmag szükséglet hektáronként 120—150 liter, **100 kgr. 12 frt** franco az osztrák északnyugati vasut Pribyslav Schlappenz vasuti állomásától.

Zsákok a 20 kr.

Meierhofs Verwaltung

RONOV, Post Pribyslav, Böhmen. 6291

Magyar királyi államvasutak.
ad. 99909/98. CII. sz.

Igazgatóság

Hirdetmény.

Bosna-adiari vasuti kötelék. — (Köteléki díjszabás életbeléptetése).

A bosna-hercegovinai államvasutak Sarajevo, s ettől északra fekvő állomásainak és a banjaluka-doberlini es. és kir. katonai vasut állomásainak Fiume és Triest kikötőkkel való forgalmában f. év szeptember hó 1-én bosna-adiari vasuti kötelék címen közvetlen díjszabás lép életbe, melynek 1-ső füzete Fiumével, 2-ik füzete pedig Triesttel való forgalomban lesz érvényes.

Ezen díjszabási füzetek a gyors- és teherárakra alkalmazandó rendes díjtételeken kívül fa-gabona, déli gyümölcs, gyarmataru, petroleum, szesz, rizs, gyújtóaru, stb. stb. küldeményekre mérsékelt díjtételekkel bíró kivételes díjszabásokat is fog tartalmazni.

A szóban levő díjszabási füzetek a m. kir. államvasutak »Díjszabáselárusító hivatala«-ban (C/a. Csengery-utca 33.) lesznek megszerezhetők.

Budapest, 1898. július 3-án.
(Utányomás nem díjazatik).

Az igazgatóság.

Diószeghi

„Óriás buzát“,

mely rozsdának képes ellenállni és így

biztos termést ígér

és melynek **sulya hektoliterenként 81—82**

kiló, ajánl őszi vetésre a

Diószeghi Czukorgyár, Pozsony-Diószeghen.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Nőkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Á r a k:

nagyban waggon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVVITELTAN

alapján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.
1. „Előjegyzési könyv kül- és beliv	1 2	14. „Épületteltár, kül- és beliv	1 6	28. „Mérleg	1 10
2. „Napszámber és szakmányber kimutatása	1 6	15. „Telekeltár, kül- és beliv	1 6	29. „Próbacséplési jegyzék	1 5
3. „Leszámolási könyv	1 3	16. „Termény és anyag leltár, kül- és beliv	1 6	30. „Vetési és aratási jegyzék	1 5
4. „Szegődmény-táblázat, kül- és beliv	1 6	17. „Letéti napló	1 3	31. „Ellési jegyzék (csikó és borju)	1 5
5. „Szemesgabona kimutatás, kül- és beliv	1 6	18. „Eleven leltár, kül- és beliv	1 6	32. „Termés-kimutalás	1 4
6. „Csépletlen gabona „ „ „	1 6	19. „Szegődmény-levél	1 1	33. „Ellési jegyzék (bárány és malacz)	1 5
7. „Napszámber jegyzék „ „ „	1 4	20. „Ló- és szarvasmarha-kimutatás	1 6	34. „Darálási jegyzék	1 5
8. „Tejeladási jegyzék, kül- és beliv.	1 5	21. „Juh- és sertés-kimutatás	1 6	35. „Fejési napló	1 5
9. „Pénztári napló, kül- és beliv	1 6	22. „Különféle tárgyak kimutatása	1 6	36. „Gazdasági napló	1 5
10. „Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, bel- és küliv	1 6	23. „Fogyasztási anyag	1 6	37. „Trágyázási	1 2
11. „Követelések jegyzéke, bel- és küliv	1 6	24. „Tüzelő anyag	1 6	38. „Cséplési jegyzék kül- és beliv	1 5
12. „Gép- és eszközellátár „ „ „	1 6	25. „Szerszámfa	1 6	39. „Tejelés-kimutatás	1 2
13. „Pénztári főkönyv kiadási kimutatás	1 6	26. „Állati termények	1 6	40. „Takarmányozási előirányzat k.b.-iv	1 6
		27. „Póttakarmány	1 6	41. „Vetési előirányzat kül- és beliv	1 6
				42. „Takarmányozási jegyzék kül-és b.-iv	1 5

állandóan raktárt tartunk.

Összeállította: SUSCHKA RIKÁRD

a magyaróvári gazd. akadémia gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintafek** az O. M. G. E. tagoknak és a „KÖZTELEK“ előfizetőinek 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portómentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított rezeceolajat- elsőrendű ásványolajat stb.

Kocsikenőcsöt, Petroleumot

zsákokat, takaré- és szekérponyvákat, kátrányfestékeket, fedőlaket és minden egyéb gazdasági cikket

Szalonnát Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. rézgálicz karbololeumot, keserűsöt csudasöt stb.

MŰTRÁGYÁT.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok: gazdasági és erdei vetőmagvakat, mely célra mintázott ajánlatot kérek.

Szállít:

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES“ Budapest.

BUDAPESTEN, V. ker., Akadémia-utca 10. sz. Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

*Most jelent meg***Amerikai mezőgazdaság.**

MÁSODIK KIADÁS.

Irta:

SZILASSY ZOLTÁN

az OMGE. szerkesztő titkárja, a „Köztelek“ felelős szerkesztője. Eredeti fényképek és Vladár Ernő festőművész rajzai után készült számos képpel.

Bolti ára 4 frt.

OMGE. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek

kedvezményes ára 3 frt 50 kr.

Megrendelhető a

„Köztelek“ kiadóhivatalában

(Budapest, IX. Üllői-ut 25. sz.)

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszert, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gabonaművek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya** tekintettel hatásának tartósságára, felülmúlja az összes szuperfoszfátokat. A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, neteláni hiányt megtérítünk. Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasmüvek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviseletége a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 34. szám.

Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya kizárólagos eladása.

Fairbanks mérlegek a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, toléselyos fémmérőkarokkal bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegetik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitűnőbb mérlegek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári**mérlegeinket**

csélszerű és a célnak megfelelő szerkezetűknél fogva különösen a jandák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű **tizedes** mérlegek áránál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. — **Gazdasági egyesületi tagok** árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 14. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPGYÁR részvény-társaság,

BUDAPEST, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső Váci-ut 156.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára MOSONBAN.

Ajánlja a bekövetkező őszi évadra: Sack rendszerű aczélekeit, egyes-, kettős- és hármasekeit, Laacke-féle szántóföld és rétboronáit, hengereit,

eredeti „Hungária Drill“,
hegyes vidékre „Mosoni Drill“,
kiszáradóknak „Jubileum Drill“

sorvetőgépeit leszállított áron. 18500 drb. használatban.

Mindennemű rostáit, szelelőit, konkolyozóit.

Uj! Burgonya osztályozó gépek!

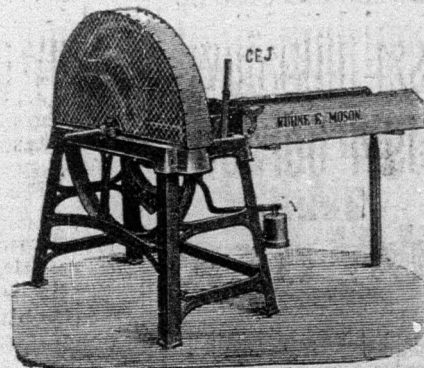
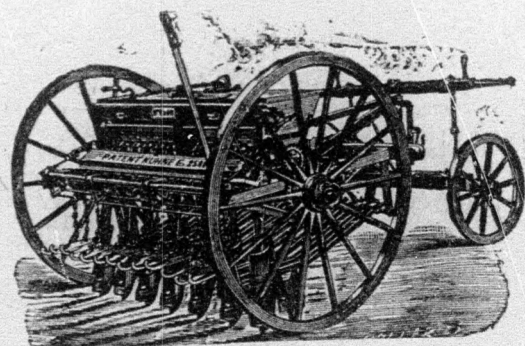
Uj! Répafejelő gépek, cukorrépatermelők részére!

Legjobb: „Rapid“ darálóit, szecska és répavágóit,

morzsoló és takarmány füllesztőit.

Különlegesség: Takarmánykamra berendezések.

Uj, teljes nagy árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57a.**

PAUCKSCH

Landsberg a/w. Berlin
BUDAPEST.
 Gyártelep: KÖBÁNYA.
 Városi iroda: Muzeum-körut 35.

Gazdasági ipartelepeket berendező gyári részvénytársaság

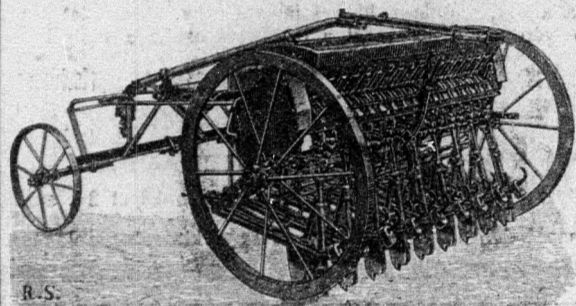
FŐOSZTÁLYOK:

A) Szeszgyárak, B) Sörfőzdék, C) Malátagyárak, D) Keményítőgyárak.

A vetési időnyre ajánlom **Sack Rudolf** legújabb rendszerű

sorbavetőgépeit,

melyek **KISBÉREN** és **LÉVÁN** múlt év őszen tartott nemzetközi versenyek alkalmából **első díjjal** lettek kitüntetve.

(IV-ik osztály), melyek úgy vannak szerkesztve, hogy azokkal sík vagy dombos talajon **minden magfélélet** tetszészerinti mennyiségben **tökéletes egyenletesen** lehet elvetni, anélkül, hogy a vetőszekrényt beigazítani, merítő vagy fogaskerekeket cserélni kellene. **Sack Rudolf** valamennyi sorbavetőgépe **felette könnyen járnak**, nagyon szilárdan vannak készí-

szítve, igen tartósak és kívánatra **előkormányozható** is. Mindennemű **Sack éke, borona, szórvavetőgép és talajmivelési eszköz** dúsz választékban van raktáron **és eredeti minőségben az itt látható törvényes védjeggyel csak nálam szerezhető be.** Legújabb árjegyzékem éppen most sebben szolgálok azzal ingyen és bér-

PROPPER SAMU,

Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője.
BUDAPEST, V., Váci-körut 52. sz.

Magyar tőzeg- és műtrágya-ipar részv.-társ.

ajánlja losonezi gyárából, kitűnő minőségű

faecál trágyáit

feltárt faecáliák, faecál-superphosphát, tőzegphosphorsav stb. stb.

Részletes árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgál **az igazgatóság**

Budapest, VI., Andrássy-út 30. szám, II. emelet 8. ajtó.

Magyar királyi államvasutak.
 115194/98 sz.

Hirdetmény.

(Mérsékelt áru menetjegyzetek életbeléptetése a nagy-szeben-vöröstoronyi viszonylatban).

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint előbb említett viszonylatban f. é. szeptember 1-től kezdve mérsékelt áru 30 és 60 lapos menetjegyzetek fognak kiadni, még pedig a 30 lapot tartalmazó füzetek az I. osztályban 21 frt 60 kr., a II. osztályban 16 frt 20 kr. és a III. osztályban 16 frt 80 kr., a 60 jegyet tartalmazó füzetek az I. osztályban 40 frt 80 kr., a II. osztályban 30 frt 60 kr. és a III. osztályban 20 frt 40 kr.

Budapest, 1898. augusztus 7-én.

(Utánnymás nem díjazatik).

Az igazgatóság.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szó 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak megszagdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei véletlen fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Szöszös
 búkkönyt,
 biborherét,
 őszi búkkönyt,
 őszi borsót
vásárol
HALDEK
 magkereskedése
 Budapest, Károly-körut 9.

Burgonya
 keresetlik nagyobb vaggon-
 tételekben. Ajánlatok a fajta
 és az ár megjelölésével B. K.
 jel alatt a lap kiadóhivatalába
 ezimzendők. 6287

Cs. és kir. oszt. magyar
 szabadalom.
Wiatschka általánosan
elismert legjobb
légy-enyve
 a legjobb szer a legyek
 elpusztítására lakások,
 istállóban stb. Kapható
 szelencékben a 50 kr.
 és a 1 frt.
 Egy postacsomag 7 szelen-
 ce, a 1 frtos, 6 frtért
 bérmentve küldetik meg.
Wiatschka József
 vegy. laboratoriuma
 Mähr. Schönberg.

400-600 liter
 uradalmi tej kerestetik. Czim
 a kiadóhivatalban. 6289

Biehn János
 aszfalt- és kátrány termékek
 vegyi gyárat
 Budapest, Kispest és Mezőtelegd.
 Központi iroda: Budapest,
 IX., Ferenc-körut 46.
 Ajánl: 5409
 Tiszta, természetes aszfalt-bitu-
 ménből készült kátránymentes
Valódi aszfalt-fedélle-
mezeket,
Biéhnott, Carbotine-
umot. Vállal:
Fedéllemez - befödése-
ket,
Facement - befödése-
ket,
Mindennemű aszfalto-
zásokat.
 Nedves falak gyökeres szá-
 razzátételét aszfalttal.
 Árjegyzék és költségvetések
 ingyen és bérmentve.

Eladó
 Őszi vetéssel, egy eddig házilag
 kezelt 600 holdas urti birtok
 6 szobás lakóházzal, gyümölcs-
 és parkirozott kerttel, felszere-
 léssel együtt 65,000 frtért, mely
 összegből 14,000 frt teher marad-
 nat. Esőleg bérbeadó. Czim a
 kiadóhivatalban. 6304

Vízhatlan
takaró
kölesön-ponyvák
 minden nagyságban a leg-
 ocsóbb költségnél is mellett,
 víz és egyszerű használt víz-
 hatlan ponyvák, új és hasz-
 nált mindennemű termény-
 szákok igen jutányos ár-
 ban, repceponyvak dbon-
 ként 2 frt 80 krtól feljebb,
 kaphatók

KOHN és STEIN
 szék- és ponyvagyári raktárban
BUDAPEST,
V. Béla-utca 5.

8 darab
 Cernovky-féle burgonyatöltő-
 gető és gyomláló éke eladó.
 Különösen alkalmas cukorrépa
 termelőknél. Beszerzési 27 frt,
 eladási ára 17 forint ab Szepes-
 Olaszi Állomás. Bővebbet
 Holländer Jenő földbíróknál
 Szepes-Nádasdon, u. p. Szepes-
 Olaszi. 6301

Gazdasági kisbiblia.
 A mai szőlőmivelés, borá-
 szat, növénytermelés, állat-
 tenyésztés, tejkezelés, gyü-
 mölcs- és konyhakertészet
 és stb. 5762
gyakorlati kézikönyve.
 Irta: Kecskeméthy Géza, kir.
 borászati felügyelő. — 1898.
 Kapható a szerzőnél
DELIBLATON, Temes megye.
 Ára ajánlott bérmentes kül-
 déssel: 1 frt 15 kr.

Magy. kir. államvas. igazg
 116766/CII/98.
Hirdetmény.
 (Osztrák-magy.-bajor vasuti
 kötélek).
 Burghausen bajor kir. ál-
 lamvasuti állomás gabona
 díjtételeinek mérséklése.
 A fenti kötélekforgalom-
 ban gabona stb. szállítá-
 sára érvényes kivételes
 díjszabáshoz 1897. évi ok-
 tóber 1-én kiadott III. pótlé-
 kben foglalt Burghausen
 bajor kir. államvasuti álló-
 mással való forgalomban
 azonnali érvényességgel az
 I. és II. csoportbeli magyar
 állomásokra nézve a fuvar-
 díjtételek 100 kgint 0,06
 márkával leszállítottak.
 Budapest, 1898. aug. 10.
 A m. kir. államv. igazg.
 egyszersmind a részes
 vasutak nevében.
 (Utánnym. nem díjazatik.)

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és
Gőz-utimozdonyokat

a legfőbbkétesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50.

Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

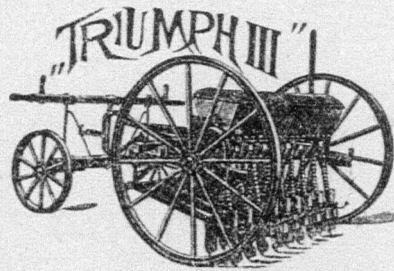
hol is épített új telephelyen gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalék-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasúton Budáról könnyen elérhető.

Legújabb szabadalmazott **EGYETEMES SORVETÓGÉP**

„TRIUMPH III.”

Merítő kerekek nélkül! — Merítő kaulak nélkül! — Váltó-kerekek nélkül!

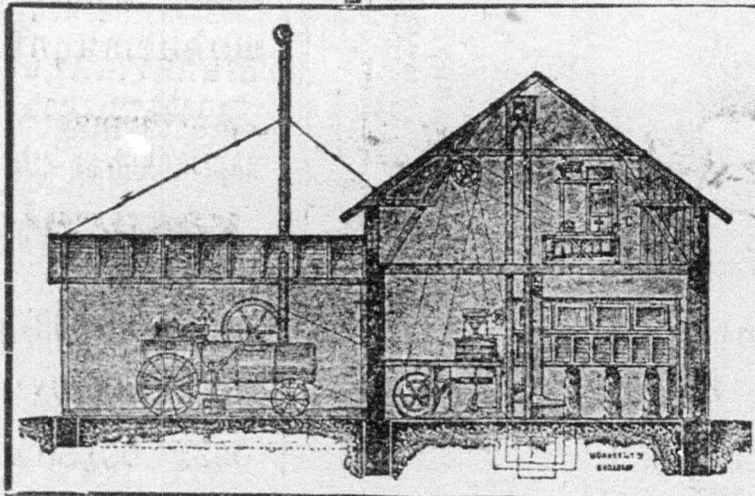
— Hegy és lapályra. —

Minden gabona- és magneműhöz, valamint minden magmennyiséghez egy és ugyanazon vetőkészülékkel alkalmas. Csekély önsúly, a gép legjobb kivitele mellett. Futókerekei 1280 mm. magasak. Eddig már 5000 db. üzemben.

LAKOS NÁNDOR, a Friedlaender gépgyár
magyarországi főraktára

BUDAPEST, VIII., Külső Kerepesi-ut 1.
a központi pályaudvarral szemben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépitő
gépgyára és
vasöntődéje

Budapestben, Külső vácsi-ut 54-56. sz.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

Magyarországi gyártelepe

Budapest, Külső vácsi-ut 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes **mezőgazdasági iparágak** számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Czukorgyárak, Sörgyárak, Malátagyárak és Szeszgyárak teljes berendezése és átalakítása.

Skaktelkintély mezőgazdasági szeszgyárak és czukorgyárak terén.

Szeszgyárak berendezése hosszabb lejáratu törlesztéses kölcsön mellett.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

Mezőgazdasági célokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. — Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénrel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. — Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk.

